

Overeenkomst Jeugdhulp zonder verblijf 2025
Dyslexie

DEEL 1A en 1B:
GEMEENTE EN INDIVIDUELE JEUGDHULPAANBIEDER

DEEL 2:
GEMEENTE EN ALLE JEUGDHULPAANBIEDERS

DEEL 3:
ALLE GEMEENTEN EN ALLE JEUGDHULPAANBIEDERS

Gemeente Almere
Versie 2.0

26 juli 2024

Gemeente Almere

Inhoud

Deel 1A Gemeente en individuele Jeugdhulpaanbieder 6
Artikel 1A Contactgegevens Gemeente 6
Artikel 1B Contactgegevens Jeugdhulpaanbieder 6
Artikel 1C Overwegingen bij de Overeenkomst Ruimte voor keuze procedure, Ruimte voor keuze uitvoeringsvariant 7
Artikel 1D Definities 8
Artikel 1E Jeugdhulp Kernbeding (waar gaat de Overeenkomst over) 9
Artikel 1F Wet- en regelgeving van toepassing op het contract 10
Artikel 1G Hiërarchische volgorde documenten 11
Deel 1B Gemeente en individuele Jeugdhulpaanbieder 12
Afspraken tussen gemeente en één jeugdhulpaanbieder 13
Deel 2 Gemeente en alle jeugdhulpaanbieders 14
Artikel A 15
Actualiteit gegevens contractpartners 16
Artikel B Bestedingsruimte lid 1 N.V.T. 17
Art. B Bestedingsruimte lid 1 sub a N.V.T. 17
Art. B Bestedingsruimte lid 1 sub b N.V.T. 17
Art. B Bestedingsruimte lid 1 sub c N.V.T. 17
Artikel B Bestedingsruimte lid 2 N.V.T. 18
Artikel B Bestedingsruimte lid 3 N.V.T 19
Artikel B Bestedingsruimte lid 4 N.V.T. 20
Artikel B Bestedingsruimte lid 5 N.V.T. 21
Artikel B lid 6 N.V.T. 22
Artikel C lid 1 23
Artikel C lid 2 24
Artikel D 18-/18+ 25
Deel 3 Alle gemeenten en alle jeugdhulpaanbieders 26
Hoofdstuk 1 Levering van jeugdhulp 27
Artikel 1 Levering van jeugdhulp - lid 1 28
Acceptatieplicht 28
Artikel 1 Levering van jeugdhulp - lid 2 29
Verantwoorde hulp, gepast gebruik en professionele standaard 29
Artikel 1 Levering van jeugdhulp - lid 3 30
Verantwoordelijkheid startende jeugdhulpaanbieder 30
Artikel 1 Levering van jeugdhulp - lid 4 31
Gemeentelijke contract- of subsidierelatie: kader voor jeugdhulpaanbieder 31
Artikel 1 Levering van jeugdhulp - lid 5 33
Effectieve of daaraan gelijkwaardige hulp in relatie tot nakoming 33
Artikel 1 Levering van jeugdhulp - lid 6 34
Voorkomen seksueel misbruik in de jeugdzorg 34
Artikel 1 Levering van jeugdhulp - lid 7 35
Bevindingen Inspectie Gezondheidszorg en Jeugd 35
Artikel 1 Levering van jeugdhulp - lid 8 36
Vertrouwenspersoon 36
Artikel 1 Levering van jeugdhulp - lid 9 37
Actualiteit gegevens contractpartners 37
Artikel 2 Indexering 38
Artikel 3 Marketing - lid 1 41
Regels voor promotie jeugdhulpaanbod 41
Artikel 3 Marketing - lid 2 42
Promotieregels gelden ook voor PGB 42

Artikel 4 Continuïteit van jeugdhulp - lid 1 **43**
Niet-vrijblijvende afspraken over continuïteitsrisico's *43*
Artikel 4 Continuïteit van jeugdhulp - lid 2 **44**
Indicatoren en omstandigheden: aanwijzingen voor risico's *44*
Artikel 5 Wachttijden - lid 1 **45**
Normen voor wachttijden *45*
Artikel 5 Wachttijden - lid 2 **46**
Proactief informeren over ontstaan, ontwikkeling en einde *46*
Artikel 5 Wachttijden - lid 3 **47**
Stop toeleiding na schriftelijke toestemming *47*
Artikel 5 Wachttijden - lid 4 **48**
Onaanvaardbare wachttijd *48*
Artikel 6 Cliëntenstop door jeugdhulpaanbieder **49**
Aanleidingen: capaciteit, tijd, complexiteit, bestedingsruimte *49*
Artikel 7 Zorgweigering en -beëindiging **50**
Weigering jeugdhulp *50*
Beëindiging jeugdhulp *50*
Gewichtige redenen *50*
Belangenafweging en cliëntkenmerken *51*
Artikel 8 Wijziging hulpbehoefte **52**
Jeugdhulpvoorziening aanpasbaar qua omvang en inhoud *52*
Artikel 9 Onderaanneming **53**
Artikel 9 Onderaanneming - lid 1 **54**
Toestemming gemeente *54*
Artikel 9 Onderaanneming - lid 2 **55**
Verplichtingen hoofdaannemer en eisen aan onderaannemer *55*
Artikel 9 Onderaanneming - lid 3 **56**
Eisen onderaannemer zoals gesteld aan hoofdaannemer *56*
Artikel 9 Onderaanneming - lid 4 **57**
Nadere informatie en afspraken in bijlage bij deel 1 *57*
Artikel 9 Onderaanneming - lid 5 **58**
Inschakelen onderaannemer door onderaannemer *58*
Hoofdstuk 2 Informatievoorziening, overleg en uitwisseling gegevens **59**
Artikel 10 Informatievoorziening aan de gemeente - lid 1 **60**
Benodigde Informatie over uitvoering en levering *60*
Artikel 10 Informatievoorziening aan de gemeente - lid 2 **61**
Transparante, actieve informatieverstrekking: periodiek en zo nodig ad hoc *61*
Artikel 10 Informatievoorziening aan de gemeente - lid 3 **63**
Melden van calamiteiten *63*
Artikel 11 Archiefmateriaal **64**
Dossiers bij overdracht in goede, geordende, toegankelijke staat *64*
Hoofdstuk 3 iJw **65**
Artikel 12 iJw **66**
Verplichte toepassing informatiestandaard Jeugdwet *66*
Hoofdstuk 4 Declaratie en betaling **67**
Artikel 13 Onverschuldigde betaling **68**
Terug te vorderen, niet verschuldigde betaling inclusief rente en kosten *68*
Artikel 14 Declaratie en betaling van de geleverde jeugdhulp **69**
Declareren op cliëntniveau conform iJw-standaard *69*
Artikel 15 Uitgangspunten voor betaling - lid 1 **70**
Vergoeding omvat afspraken over kernbeding, aanvullende afspraken en bijlagen *70*
Artikel 15 Uitgangspunten voor betaling - lid 2 **71**
Kosten voor afspraken verdisconteerd in prijs geleverde jeugdhulp *71*

Hoofdstuk 5 Fraude, integriteit, niet nakoming en geschillen **72**
Artikel 16 UBO (Ultimate Benifical Owner) **73**
Artikel 16 UBO - lid 1 **74**
Gevolgen voor jeugdhulpaanbieder met UBO die voorkomt op een sanctielijst *74*
Artikel 16 UBO - lid 2 **75**
Geen betalingen aan jeugdhulpaanbieder met UBO op sanctielijst *75*
Artikel 16 UBO - lid 3 **76**
Geen UBO of UBO op sanctielijst, geen betalingen *76*
Artikel 16 UBO - lid 4 **77**
Bij ontoereikende UBO-informatie wordt betaling opgeschort *77*
Artikel 17 Materiële controle en fraude - lid 1 **78**
De gemeente mag materiële controle en fraudeonderzoek uitvoeren *78*
Artikel 17 Materiële controle en fraude - lid 2 **80**
In geval van fraude: geen vergoeding, wel leveringsplicht jeugdhulp *80*
Artikel 17 Materiële controle en fraude - lid 3 **81**
Fraude wordt gemeld bij IGJ en OM *81*
Artikel 18 Niet nakoming - lid 1 **82**
Gevolgen van niet nakomen van verplichtingen uit de Overeenkomst *82*
Artikel 18 Niet nakoming - lid 2 **83**
Redelijke termijn bij ingebrekestelling heeft karakter fatale termijn *83*
Artikel 18 Niet nakoming - lid 3 **84**
Geheel of gedeeltelijke ontbinding van de Overeenkomst *84*
Artikel 18 Niet nakoming - lid 4 **85**
Bij (gedeeltelijke) ontbinding ontstaat een verbintenis tot waardevergoeding *85*
Artikel 18 Niet nakoming - lid 5 **86**
Wederzijdse inspanningen: schade vergoeden én schade beperken *86*
Artikel 18 Niet nakoming - lid 6 **87**
Gevolgen onjuiste verklaring(en) tijdens inkoopprocedure *87*
Hoofdstuk 6 Duur en einde Overeenkomst **88**
Artikel 19 Duur en einde Overeenkomst - lid 1 **89**
Datum in werking en looptijd Overeenkomst *89*
Artikel 19 Duur en einde Overeenkomst - lid 2 **90**
Opzegging met onmiddellijke ingang *90*
Artikel 19 Duur en einde Overeenkomst - lid 3 **91**
Ontbinden, geheel of gedeeltelijk van een Overeenkomst *91*
Artikel 19 Duur en einde Overeenkomst - lid 4 **92**
Schadevergoeding na opzegging of ontbinding *92*
Artikel 19 Duur en einde Overeenkomst - lid 5 **93**
Afspraken bij opzegging, ontbinding, beëindiging bedrijfsvoering *93*
Artikel 20 Overdracht van rechten en fusie - lid 1 **94**
Overdragen of overnemen van rechten/verplichtingen alleen na goedkeuring *94*
Artikel 20 Overdracht van rechten en fusie - lid 2 **95**
Verplichtingen bij vervreemden, overdragen, zeggenschapswijziging onderneming *95*
Artikel 20 Overdracht van rechten en fusie - lid 3 **96**
Overdracht van rechten en plichten door de Gemeente *96*
Artikel 21 Financiële verantwoordelijkheid - lid 1 **97**
Garantstelling voor derden alleen met toestemming *97*
Artikel 21 Financiële verantwoordelijkheid - lid 2 **98**
Opeisbaarheid en verrekenbaarheid voorschot *98*
Artikel 21 Financiële verantwoordelijkheid - lid 3 **99**
Verhaal van kosten als gevolg van derdenbeslag *99*
Hoofdstuk 7 Slotbepalingen **100**
Artikel 22 Algemene slotbepalingen - lid 1 **101**
Rechtskeuzebeding *101*

Artikel 22 Algemene slotbepalingen - lid 2 **102**
Opzegging mogelijk, indien geen overeenstemming over wijziging *102*
Artikel 22 Algemene slotbepalingen - lid **103**
Geschillencommissie Sociaal Domein *103*
Artikel 22 Algemene slotbepalingen - lid 4 **104**
Ongeldigheid van doorhalingen en mededelingen in de Overeenkomst *104*
Artikel 22 Algemene slotbepalingen - lid 5 **105**
Partiële nietigheid *105*
Artikel 22 Algemene slotbepalingen - lid 6 **106**
Artikel 22 Algemene slotbepalingen - lid 7 **107**
Bepalingen materieel van betekenis, ook na einde Overeenkomst *107*
Artikel 23 Vrijwaring - lid 1 **108**
Vrijwaring van vorderingen van derden bij niet nakoming door Jeugdhulpaanbieder *108*
Artikel 23 Vrijwaring - lid 2 **109**
Artikel 24 Wijzigen van omstandigheden - lid 1 **110**
Wederzijdse informatieplicht bij ontwikkelingen met 'wezenlijke invloed' *110*
Artikel 24 Wijzigen van omstandigheden - lid 2 **111**
Bij wijziging wet- en regelgeving, geen vergoeding op basis van daardoor nietige bepaling *111*
Artikel 24 Wijzigen van omstandigheden - lid 3 **112**
Wijziging(en) van/in de contractstandaarden *113*
Artikel 25 Inbreuk in verband met persoonsgegevens **114**

Deel 1A Gemeente en individuele Jeugdhulpaanbieder

Artikel 1A Contactgegevens Gemeente

Gemeente Almere
Adres: : Stadhuisplein 1
Postcode/plaats: :1315 HR Almere
KvK-nummer :32164984

Verder als opdrachtgever te noemen Gemeente,

Artikel 1B Contactgegevens Jeugdhulpaanbieder

De Jeugdhulpaanbieder :
T.a.v. :
Correspondentie adres :
Postcode/plaats :
AGB-code :
KvK-nummer :

Verder als opdrachtnemer te noemen Jeugdhulpaanbieder,

Artikel 1C Overwegingen bij de Overeenkomst Ruimte voor keuze procedure, Ruimte voor keuze uitvoeringsvariant

Overwegende dat:

- De Gemeente in het kader van de wettelijke plicht als bedoeld in artikel 2.3 en artikel 2.6 van de Jeugdwet tegenover jeugdigen is gehouden om te voorzien in de inkoop van voldoende verantwoorde jeugdhulp in de gemeente, binnen redelijke termijn bij hem thuis, of op redelijke afstand van waar de jeugdige woont.
- De Gemeente ter vervulling van deze wettelijke plicht (Raam)Overeenkomsten met één of meer Jeugdhulpaanbieders wenst te sluiten.
- De Gemeente daarvoor een toelatingsprocedure heeft doorlopen.
- Op Jeugdhulpaanbieder geen uitsluitingsgronden van toepassing zijn.
- Jeugdhulpaanbieder voldeed aan alle geschiktheidseisen.
- Gemeente en Jeugdhulpaanbieder via aanvaarding van een aanbod een Overeenkomst tot stand willen laten komen.
- Partijen in de Overeenkomst de inspanningsgerichte uitvoeringsvariant toepassen.
- Afspraken over prestaties en tarieven integraal onderdeel uitmaken van onderhavige Overeenkomst.
- De Jeugdhulpaanbieder zich ten doel stelt verantwoorde hulp te leveren, waaronder partijen verstaan: hulp van goed niveau, die Jeugdhulpaanbieder in ieder geval veilig, doeltreffend, doelmatig en cliëntgericht verleent en die is afgestemd op de reële behoefte van de jeugdige of ouder (artikel 4.1.1 Jeugdwet).
- De Jeugdhulpaanbieder bij (beleidsmatige) keuzes in de te leveren passende jeugdhulp met aandacht voor het individuele welzijn van de jeugdige de optimale balans zoekt tussen het individuele belang van de jeugdige, het collectieve belang van jeugdigen, de effectiviteit van de jeugdhulp en de kosten ervan. De Jeugdhulpaanbieder spant zich in voor het versterken van de positie van de jeugdigen en zijn verwanten/naasten. De te leveren jeugdhulp draagt bij aan de kwaliteit van leven/bestaan.

Artikel 1D Definities

Gedefinieerde begrippen hebben in enkelvoud en meervoud Overeenkomstige betekenis. De begrippen zoals vastgelegd in artikel 1.1 Jeugdwet, artikel 1.1 Besluit Jeugdwet, artikel 1 Regeling Jeugdwet en de Gemeentelijke verordeningen, beleids- en nadere regels zijn onverkort van toepassing. Op de Overeenkomst zijn verder de volgende begrippen van toepassing:

- Aspecifieke toewijzing: opdrachtverlening van de Gemeente aan Jeugdhulpaanbieder voor het leveren van jeugdhulp aan een jeugdige, waarbij de Gemeente (al dan niet met een maximumbudget) in het berichtenverkeer de contractcategorie specifieert, en Jeugdhulpaanbieder binnen die contractcategorie de productcode en te leveren omvang bepaalt.
- Combinant: Jeugdhulpaanbieder die deelneemt aan een combinatie.
- Combinatie: Een combinatie is een samenwerkingsverband van twee of meer Jeugdhulpaanbieders die gezamenlijk hebben ingeschreven voor de opdracht, die allen individueel een Overeenkomst hebben met de Gemeente en die hoofdelijk aansprakelijk zijn voor de uitvoering van de opdracht.
- Fraude: Onder fraude verstaan partijen het plegen of trachten te plegen van valsheid in geschrifte, bedrog, benadeling van schuldeisers of rechthebbenden en/of verduistering bij de uitvoering van de Jeugdwet door de Jeugdhulpaanbieder, met het doel een prestatie, vergoeding, betaling of ander voordeel te krijgen waarop de Jeugdhulpaanbieder geen recht heeft of recht kan hebben.
- Generieke toewijzing: opdrachtverlening van de Gemeente aan Jeugdhulpaanbieder voor het leveren van jeugdhulp aan een jeugdige, waarbij de Gemeente alleen een maximumbudget bepaalt en de Jeugdhulpaanbieder contractcategorie, productcode en te leveren omvang bepaalt.
- Gepast gebruik: Onder gepast gebruik verstaan partijen dat de jeugdhulp voldoet aan de vereisten uit de Jeugdwet, het Besluit Jeugdwet, de Regeling Jeugdwet en de Gemeentelijke verordening en dat de jeugdhulp voldoet aan de stand van de wetenschap en praktijk en dat de jeugdige redelijkerwijs is aangewezen op de jeugdhulp gezien zijn hulpvraag.
- Gevolgschade: indirecte vermogensschade (geleden verlies en/of gederfde winst).
- Hoofdaannemer: De hoofdaannemer is opdrachtnemer richting de Gemeente en is opdrachtgever richting zijn onderaannemers. De hoofdaannemer is verantwoordelijk en aansprakelijk voor het vormgeven van het jeugdhulpaanbod voor de jeugdige en/of ouders, de verantwoording aan de Gemeente én de contractering en financiële afhandeling richting onderaannemers.
- IGJ: Inspectie gezondheidszorg en jeugd.
- Onderaannemer: Een Jeugdhulpaanbieder die in opdracht van de hoofdaannemer jeugdhulp levert aan de jeugdigen en/of ouders ter uitvoering van de daartoe door de gemeente met de hoofdaannemer aangegane Overeenkomst.
- Specifieke toewijzing: opdrachtverlening van de Gemeente aan Jeugdhulpaanbieder voor het leveren van jeugdhulp aan een jeugdige, waarbij de Gemeente in het berichtenverkeer zowel productcode als te leveren omvang specificeert.

Artikel 1E Jeugdhulp Kernbeding (waar gaat de Overeenkomst over)

De Overeenkomst heeft betrekking op de volgende vormen van jeugdhulp Dyslexie :

- Diagnostiek Ernstige Dyslexie
- Behandeling Ernstige Dyslexie

1. ondersteuning van en hulp en zorg, niet zijnde preventie, aan jeugdigen en hun ouders bij het verminderen, stabiliseren, behandelen en opheffen van of omgaan met de gevolgen van psychische problemen en stoornissen, psychosociale problemen, gedragsproblemen of een verstandelijke beperking van de jeugdige, opvoedingsproblemen van de ouders of adoptiegerelateerde problemen;
2. het bevorderen van de deelname aan het maatschappelijk verkeer en van het zelfstandig functioneren van jeugdigen met een somatische, verstandelijke, lichamelijke of zintuiglijke beperking, een chronisch psychisch probleem of een psychosociaal probleem en die de leeftijd van achttien jaar nog niet hebben bereikt, en
3. het ondersteunen bij of het overnemen van activiteiten op het gebied van de persoonlijke verzorging gericht op het opheffen van een tekort aan zelfredzaamheid bij jeugdigen met een verstandelijke, lichamelijke of zintuiglijke beperking of een somatische of psychiatrische aandoening of beperking, die de leeftijd van achttien jaar nog niet hebben bereikt,

Artikel 1F Wet- en regelgeving van toepassing op het contract

De volgende wet- en regelgeving beheerst in ieder geval de contractuele relatie tussen partijen: de geldende wet- en (lagere) regelgeving, waaronder in ieder geval de Jeugdwet, de Regeling Jeugdwet (inclusief de voorgeschreven i-standaarden en gebruik berichtenverkeer), het Besluit Jeugdwet, de Gemeentelijke verordening en daarop gebaseerde beleids- en nadere regels, de Algemene verordening gegevensbescherming (AVG) en het corrigendum op de AVG en het Burgerlijk Wetboek.

Artikel 1G Hiërarchische volgorde documenten

Tegenstrijdigheden en hiërarchische volgorde:
De volgende bijlagen zijn (in hiërarchische volgorde) van toepassing en maken integraal onderdeel uit van de Overeenkomst die de Gemeente met de Jeugdhulpaanbieder sluit. Het betreft telkens de gepubliceerde, meest actuele versie van:

1. De Overeenkomst
2. De Nota('s) van Inlichtingen
3. De Gemeentelijke inkoopdocumenten met daarin:
    - 3.1. Tarievenblad, Rapport Significant, Uitvoeringsvoorwaarden Social return Gemeente Almere en Prestatietabel Social Return Gemeente Almere
    - 3.2. De meest recente model algemene inkoopvoorwaarden van de Vereniging Nederlandse Gemeenten (maart 2018).
    - 3.3. De inschrijving van de Jeugdhulpaanbieder, met daarin:
        - 3.3.1. UEA
        - 3.3.2. PvE ondertekening
        - 3.3.3. Gedragsverklaring aanbesteden
        - 3.3.4. Verklaring betalingsgedrag
        - 3.3.5. KVK
        - 3.3.6. Bedrijfsaansprakelijkheid
        - 3.3.7. Kwaliteitsborgingsregeling
        - 3.3.8. Format verklaring uitvoeringseisen (perceel inschrijving)

Artikel 1H Looptijd Optie voor verlenging

De Overeenkomst gaat in op 1 januari 2025 en loopt tot en eindigt 31 december 2028. De Gemeente kan de Overeenkomst 2 maanden voor het verstrijken van de looptijd 2 keer schriftelijk verlengen met een periode van maximaal 24 kalendermaanden.

Als de Gemeente geen gebruik maakt van de mogelijkheid te verlengen, dan zegt zij de Overeenkomst minimaal 6 (zes) maanden voor 31 december 2028 op, volgens de voorwaarden opgenomen in de Overeenkomst.

Deel 1B Gemeente en individuele Jeugdhulpaanbieder

Afspraken tussen gemeente en één jeugdhulpaanbieder

De afspraken met een individuele jeugdhulpaanbieder kunnen volgen uit de inkoopprocedure tussen de Gemeente en de Jeugdhulpaanbieder en gelden specifiek voor deze individuele Jeugdhulpaanbieder. Deze afspraken maken onlosmakelijk onderdeel uit van deze Overeenkomst.

In de toelatingsprocedures moeten jeugdhulpaanbieders onder dezelfde door de gemeente opgestelde voorwaarden aanmeldingen doen. Op deze procedures zijn in ieder geval de beginselen van behoorlijk bestuur van toepassing. In dat geval geldt bij het sluiten van de Overeenkomsten het door elke individuele jeugdhulpaanbieder ingediende plan van aanpak of pilot als onderdeel van de Overeenkomst met de gemeente.

Een ander voorbeeld is tariefdifferentiatie tussen jeugdhulpaanbieders. De inkoopprocedure kan zo zijn ingestoken dat niet alle jeugdhulpaanbieders hetzelfde tarief of hetzelfde taakgerichte budget krijgen, maar dat zij bij aanmelding een eigen tarief of taakgericht budget moeten indienen. Of dat de Gemeente vooraf tarieven en budgetten vaststelt voor verschillende soorten jeugdhulp en/of jeugdhulpaanbieders. Ook hier gelden dan altijd de algemene beginselen van behoorlijk bestuur. Gemeente en individuele jeugdhulpaanbieders kunnen ook in dit deel van de Overeenkomst dit soort individuele afspraken vastleggen.

De makkelijkste manier om individuele afspraken tussen gemeente en een individuele jeugdhulpaanbieder vast te leggen in deel 1.B is door (het relevante deel van) de inschrijving van de jeugdhulpaanbieder als bijlage te voegen achter dit deel van de Overeenkomst.

NB. Het is niet mogelijk af te wijken van Deel 3 van deze Overeenkomst.

Deel 2 Gemeente en alle jeugdhulpaanbieders

Artikel A

Wijzigingsclausule

De Gemeente kan de Overeenkomst tussentijds wijzigen. De wijzigingen kunnen aanvullend op artikel 24 lid 3 zien op:

Alsmede het binnen de kaders van de Aanbestedingswet in de Overeenkomst doorvoeren van iedere noodzakelijke wijziging die het directe gevolg is van aanpassingen in relevante wet- en regelgeving. Opdrachtgever behoudt zich het recht voor om de volgende wijzigingen aan te brengen binnen de Overeenkomst:

- Een KPI kan worden gewijzigd indien de oorspronkelijke KPI het doel of de route naar het doel niet of niet voldoende inzichtelijk maakt.
- De Gemeente kan het contractbeheer en het contractmanagement voor deze Overeenkomst over laten gaan naar de Aankoopcentrale Regio Flevoland (de Aankoopcentrale). Dit zal op zijn vroegst plaatsvinden per 1 januari 2027. Overgang naar de Aankoopcentrale kan plaatsvinden door contractovername. De Gemeente zal Opdrachtnemer voor overgang informeren over de wijze van overgang en de startdatum van de nieuwe situatie.
- De Gemeente beoogt het vervoer van jeugdigen naar Jeugdhulp per 1 augustus 2026 te integreren binnen haar ontwikkeling naar inclusieve mobiliteit. Dit betekent dat de Gemeente vanaf dat moment de uitvoering van het vervoer van de jeugdigen contractueel zal overeenkomen met vervoerders en ook zal beheren. De mogelijkheid tot inzetten van vervoer door Opdrachtnemer vervalt dan per datum integratie. De Opdrachtnemer dient hiermee rekening te houden in haar afspraken met vervoerders. Voorwaarde voor de integratie is dat de ontwikkeling naar inclusieve mobiliteit bij de Gemeente naar tevredenheid verloopt én dat vervoer van jeugdigen per 1 augustus 2026 hier een plaats in kan hebben. De omvang omvat al het vervoer van jeugdigen als bedoeld in deze Overeenkomst. De Gemeente zal uiterlijk 1 februari 2026 schriftelijk aan Opdrachtnemer kenbaar maken of zij van deze herziening gebruik zal maken.
- Indien de verschillen m.b.t. de ingeschatte inzet personeelsmix met meer dan 5% afwijken t.o.v. de werkelijke inzet, dan mag de Gemeente de tarieven navenant aanpassen.
- **Toetreding deelnemers “Open House” procedure.**
  Na gunning en contractering wordt gedurende de looptijd van de raamovereenkomst 4 keer per jaar (2 weken per kwartaal) toetreding voor nieuwe jeugdhulpaanbieders voor alle percelen mogelijk gemaakt. Een dergelijke toetredingsmogelijkheid wordt door middel van een publicatie op TenderNed bekend gemaakt. De eerste mogelijkheid is in beginsel in april 2025. De Gemeente houdt zich het recht voor om af te zien van openstelling van de procedure in het geval dat de dekkingsgraad voor een product ruim gehaald wordt door de dan gecontracteerde aanbieders. Peildatum voor de dekkingsgraad is een maand voor geplande openstelling. Hierbij houdt de Gemeente ook de mogelijkheid om de procedure slechts gedeeltelijk (voor specifieke percelen/producten) open te zetten. De Gemeente zal dit 3 weken voor de eerstvolgende toetredingsmogelijkheid door middel van een publicatie op TenderNed kenbaar maken.

Partijen nemen een termijn van maximaal zes maanden in acht, ingaande de dag na het beschikbaar komen van de gewijzigde contractstandaarden, om de wijziging door te voeren.

De jeugdhulpaanbieder weigert de wijziging niet op onredelijke gronden. Als de gevolgen van de wijziging naar het oordeel van jeugdhulpaanbieder onredelijk zijn, of partijen anderszins niet tot overeenstemming komen over de (gevolgen van) de wijziging van de Overeenkomst, dan heeft jeugdhulpaanbieder het recht de Overeenkomst op te zeggen als Gemeente van hem niet kan vergen de Overeenkomst ongewijzigd voort te zetten.

Opzegging op grond van dit artikel geeft Partijen geen recht op vergoeding van schade en/of kosten. De mogelijkheid tot wijziging in dit artikel laat het wijzigen van de Overeenkomst (als de Gemeente de Aanbestedingswet 2012 van toepassing heeft verklaard) op basis van het bepaalde in Art. 2.163b, 2.163d, 2.163e, 2.163f Aanbestedingswet 2012 en overige wijzigingsclausules opgenomen in de overeenkomt onverlet.

Actualiteit gegevens contractpartners
Als de Overeenkomst tot stand komt na een toelatingsprocedure (‘open house’), dan mag de Gemeente alleen wijzigingen aanbrengen die niet in strijd zijn met de beginselen van behoorlijk bestuur. Het is mogelijk bij toelatingsprocedures bijvoorbeeld op te nemen dat tussentijds jeugdhulpaanbieders onder voorwaarden kunnen toetreden tot de Overeenkomst.

De Aanbestedingswet 2012 is niet van toepassing op toelatingsprocedures. Als de Gemeente op de toelatingsprocedure en daarmee de Overeenkomst zelf de Aanbestedingswet 2012 toch van toepassing verklaart, dan moet de Gemeente de wijzigingen toetsen aan hoofdstuk 2.5 Aanbestedingswet 2012. De mogelijke wijzigingen die Partijen opnemen in dit artikel moeten in ieder geval in lijn zijn met het bepaalde in artikel 2.163c Aanbestedingswet 2012. De Gemeente moet dan bij het invullen de omvang en de aard van mogelijke wijzigingen of opties omschrijven, de voorwaarden omschrijven waaronder de Gemeente deze kan gebruiken en geen wijzigingen of opties opnemen die de algemene aard van de opdracht kunnen veranderen. Het is niet helemaal duidelijk wat de wetgever bedoelt met de laatste voorwaarde. Een mogelijke invulling hiervan kan zijn: wijzigingen die als zij bij de inkoop bekend waren de opdracht interessant hadden gemaakt voor andere potentiële jeugd-hulpaanbieders. [1] Als gemeenten een wijzigingsclausule willen opnemen is het dus van belang rekening te houden met dit risico. Het is in ieder geval noodzakelijk gebruik te maken van dit artikel als de gemeente nog geen bestedingsruimtes gebruikt zoals beschreven in artikel B, maar dat mogelijk later wel wil doen. Daarnaast moet de gemeente dit artikel gebruiken om, als zij gebruik maakt van dit soort bestedingsruimtes, te beschrijven hoe zij bestedingsruimtes tussentijds kan wijzigen.

[1] Council of the European Union, 2011/0438 (COD), 14 juni 2012.

Artikel B Bestedingsruimte lid 1 N.V.T.

Art. B Bestedingsruimte lid 1 sub a N.V.T.

Art. B Bestedingsruimte lid 1 sub b N.V.T.

Art. B Bestedingsruimte lid 1 sub c N.V.T.

Artikel B Bestedingsruimte lid 2 N.V.T.

Artikel B Bestedingsruimte lid 3 N.V.T

Artikel B Bestedingsruimte lid 4 N.V.T.

Artikel B Bestedingsruimte lid 5 N.V.T.

Artikel B lid 6 N.V.T.

Artikel C lid 1

Mogelijkheid opzegging bij onvoldoende inzet

Als de Jeugdhulpaanbieder in een periode van twaalf aaneengesloten kalendermaanden gedurende de looptijd van de overeenkomst na het sluiten van de Overeenkomst geen Jeugdhulp heeft verleent ten behoeve van een jeugdige uit Almere, dan kan de Gemeente de Overeenkomst opzeggen.

Artikel C lid 2

Mogelijkheid van opzegging af te zien

De Gemeente ziet onder andere af van opzegging volgens lid 1 als:

- het aanbod van Jeugdhulpaanbieder aantoonbaar jeugdhulp betreft waarvoor een tekort bestaat om de volledige ondersteunings- en/of hulpvraag af te dekken binnen de Gemeente; of
- als het aanbod aantoonbaar uniek is en daarmee geen deel meer zou uitmaken van het gecontracteerde aanbod; of
- als de Jeugdhulpaanbieder binnen de periode van twaalf kalendermaanden een gemiddelde klanttevredenheidsscore realiseert van 8.5 of hoger.

Artikel D 18-/18+

18-/18+
Van Jeugdwet naar andere zorgverlening

De Jeugdhulpaanbieder houdt bij aanvang van de opdracht rekening met de doorgaande hulpverlening (zorgcontinuïteit) vanaf het 18e levensjaar van de jeugdige. In dat kader neemt de Jeugdhulpaanbieder, voor zover noodzakelijk en voor zover de jeugdige de
leeftijd van 16,5 jaar heeft bereikt, het initiatief en voert hij de regie tot het in samenspraak met de jeugdige opstellen van een ~~initiatiefplan~~ perspectiefplan, waarin ten aanzien van de verschillende leefgebieden: zorg, onderwijs, werk, vrije tijd, gezondheid en financiën, voor zover noodzakelijk integraal beschreven staat wat de stand van zaken is en aan welke doelen de jeugdige nog wil/gaat werken en welke partijen betrokken zijn bij het realiseren van deze doelen. De Jeugdhulpaanbieder draagt zo bij aan een ‘warme’ overdracht naar de opvolgende (zorg)aanbieder(s).

De Jeugdhulpaanbieder organiseert ook voor het 18e levensjaar waar mogelijk, en voor zover dit in het kader van de jeugdhulpverlening van de jeugdhulpaanbieder kan worden verwacht in het kader van goed hulpverlenerschap, de gelijktijdige inzet van voorzieningen buiten de Jeugdwet, mits die andere partijen, voor zover deze daarvoor verantwoordelijk zijn, de voorwaarden organiseren waaronder dit voor Jeugdhulpaanbieder mogelijk is.

De Jeugdhulpaanbieder betrekt in het geval van verlengde jeugdhulp, niet zijnde verlengde pleegzorg, de door de Jeugdwet aangewezen verwijzers om te beoordelen wat de juiste opvolgende voorzieningen inhouden. Onder verlengde jeugdhulp wordt verstaan die zorg of ondersteuning van een jeugdige die de leeftijd van 18 jaar maar nog niet die van 23 jaar heeft bereikt en die niet op grond van de Zorgverzekeringswet, Wet langdurige zorg of Wet maatschappelijke ondersteuning 2015 geboden kan worden.

Deel 3 Alle gemeenten en alle jeugdhulpaanbieders

Hoofdstuk 1

Levering van jeugdhulp

Artikel 1 Levering van jeugdhulp - lid 1

Acceptatieplicht tenzij:
- stop toeleiding
- niet juiste hulp
- budgetplafond

De Jeugdhulpaanbieder verleent jeugdhulp aan de jeugdige die op grond van de daarvoor gestelde wettelijke bepalingen of gemeentelijke regelgeving naar hem is verwezen, tenzij:

1. een stop toeleiding jeugdigen (‘cliëntenstop’) is opgelegd door de Gemeente of tussen partijen is overeengekomen;
2. Jeugdhulpaanbieder aantoonbaar niet de juist jeugdhulp kan bieden;
3. (bij budgetplafonds) de maximale bestedingsruimte (geprognosticeerd) is of wordt bereikt.

Acceptatieplicht

In deel 1A van de contractstandaard is vermeld dat de Opdrachtgever wordt aangeduid als Gemeente en dat Opdrachtnemer wordt aangeduid als Jeugdhulpaanbieder. De gemeente sluit Overeenkomsten met jeugdhulpaanbieders ter uitvoering van de zorgplicht die zij heeft in het kader van artikel 2.3 Jeugdwet. Daaruit vloeit voort dat de gemeente dit wenst te vertalen in een acceptatieplicht van de gecontracteerde jeugdhulpaanbieder(s). In het eerste lid van dit eerste artikel van hoofdstuk 1 van deze contractstandaard wordt onderscheid gemaakt tussen de uitvoeringsvarianten inspanningsgericht en outputgericht enerzijds en de taakgerichte uitvoeringsvariant anderzijds. Dat onderscheid is van belang omdat bij de eerste twee genoemde varianten in principe sprake is van meerdere gecontracteerde jeugdhulpaanbieders naar wie kan worden verwezen door een wettelijk verwijzer en/of die een toewijzing in de betekenis van een opdracht tot levering kunnen ontvangen van de gemeente. Zowel de wettelijk verwijzer als de gemeente maken bij deze uitvoerings-varianten een concrete keuze voor levering van de hulp door een bepaalde aanbieder. Uitsluitend als ten aanzien van deze specifieke aanbieder sprake is van een cliëntenstop,
het niet kunnen bieden van de juiste hulp of als het budgetplafond is bereikt, kan deze aanbieder de opdracht tot levering weigeren. Bij de taakgerichte variant zijn vooraf met de gecontracteerde aanbieder of het consortium van aanbieders resultaatafspraken gemaakt over de aard en omvang van de populatie, de aard en vormen van te leveren jeugdhulp en het daarvoor beschikbaar gestelde budget. Dit impliceert dat uitsluitend om een inhoudelijke reden, het niet in staat zijn de juiste jeugdhulp te kunnen leveren, de leveringsopdracht kan worden geweigerd.

Artikel 1 Levering van jeugdhulp - lid 2

Verplichting:
- verantwoorde hulp
- gepast gebruik
- professionele standaard

De Jeugdhulpaanbieder verplicht zich om verantwoorde jeugdhulp te leveren aan jeugdigen waarvoor de Gemeente op basis van het woonplaatsbeginsel verantwoordelijk is, waaronder partijen verstaan: hulp van goed niveau, die Jeugdhulpaanbieder in ieder geval veilig, doeltreffend, doelmatig en cliëntgericht verleent en die is afgestemd op de reële behoefte van de jeugdige of ouder. De Jeugdhulpaanbieder neemt bij het verlenen van jeugdhulp de eisen in acht die volgens de algemeen aanvaarde professionele standaard redelijkerwijs aan de te leveren jeugdhulp zijn te stellen en handelt in overeenstemming met de geldende wet- en regelgeving, waaronder de Jeugdwet en de Gemeentelijke verordening. Deze jeugdhulp voldoet aan de definitie van gepast gebruik. Om aan deze verplichtingen te kunnen voldoen, beschikt de Jeugdhulpaanbieder over voldoende gekwalificeerde medewerkers zoals vastgelegd als eis in de Gemeentelijke inkoopdocumenten en/of kwaliteitseisen in landelijke standaarden en/of de Gemeentelijke verordening. Medewerkers kunnen de (potentiële) jeugdigen en de Gemeente in tenminste de Nederlandse taal te woord staan.

Verantwoorde hulp, gepast gebruik en professionele standaard
Het tweede lid beschrijft verantwoorde jeugdhulp aan jeugdigen waarvoor de gemeente in het kader van het woonplaatsbeginsel aan de lat staat als: hulp van passend niveau, veilig, doeltreffend, doelmatig, cliëntgericht en passend bij de behoefte[2]. Onder gepast gebruik wordt deels in aanvulling daarop verstaan, dat jeugdigen recht hebben op de best mogelijke hulp en ondersteuning, passend bij hun individuele mogelijkheden, omstandigheden en hulpvraag. Waarbij zo veel mogelijk rekening wordt gehouden met de samenhang met andere problematiek, preventie, vroegsignalering en het bevorderen van herstel door de inzet van bewezen en/of nieuwe methoden en technieken. Tenslotte wordt de relatie gelegd met de beoogde kwalificaties waaraan de in te zetten jeugdhulpmedewerkers moeten voldoen zoals vastgelegd in de geschiktheids- en/of producteisen in de gemeentelijke inkoopdocumenten, landelijke standaarden en/of de gemeentelijke verordening. Een en ander wordt eveneens toegelicht bij de betreffende onderwerpen in het inkoopdocument.

[2] Council of the European Union, 2011/0438 (COD), 14 juni 2012.

Artikel 1 Levering van jeugdhulp - lid 3

Verantwoordelijkheid:
- startende aanbieder
- aansluiting aanvullende jeugdhulp

Als de jeugdhulp aan een jeugdige bestaat uit een samenstelling van diensten geleverd door verschillende jeugdhulpaanbieders, dan is de jeugdhulpaanbieder die start met de jeugdhulp ervoor verantwoordelijk dat het daarop aanvullende onderdeel optimaal aansluit voor deze jeugdige, tenzij de betrokken jeugdhulpaanbieders daar onderling afspraken over maken.

Verantwoordelijkheid startende jeugdhulpaanbieder
In de situatie dat meerdere jeugdhulpaanbieders betrokken zijn bij een samengestelde (vormen, categorieën, producten, diensten) levering van de jeugdhulp, dient er geen misverstand te bestaan over de verantwoordelijkheid ten aanzien van de aansluiting van de samenstellende onderdelen van de hulp. Het derde lid schept daarin duidelijkheid door de startende jeugdhulpaanbieder hiervoor verantwoordelijk te stellen. Dit is dus geen inkoopkeuze, maar een toeleidingskeuze. In de toeleiding is dan bepaald dat meerdere jeugdhulpaanbieders nodig zijn bij een casus. De startende aanbieder is verantwoordelijk, tenzij de jeugdhulpaanbieders hier onderling een (andere) afspraak over maken.

Artikel 1 Levering van jeugdhulp - lid 4

Toe te passen werkwijze (gelijk aan gemeentelijke toegang):
- eigen kracht
- sociale netwerk
- voorliggende voorziening
- goedkoopst adequate voorziening

Als een Jeugdige zich bij de Jeugdhulpaanbieder meldt met een medische verwijzing, althans niet een verwijzing via de gemeentelijke toegang, een bepaling van de gecertificeerde instelling of een gerechtelijke machtiging, dan beoordeelt de Jeugdhulpaanbieder vervolgens met deze verwijzing inhoudelijk welke jeugdhulp de jeugdige precies nodig heeft, met welke frequentie en voor hoe lang (de duur en de omvang). De Jeugdhulpaanbieder bepaalt de inhoud van de voorziening. De Jeugdhulpaanbieder past bij de genoemde beoordeling en bepaling van de inhoud van de voorziening de werkwijze toe zoals de gemeentelijke toegang deze toepast, en betrekt in haar oordeel de eigen kracht, het sociale netwerk, algemene (voorliggende) voorzieningen en de goedkoopst adequate individuele voorziening.

Gemeentelijke contract- of subsidierelatie: kader voor jeugdhulpaanbieder
Het vierde lid is een uitwerking van bladzijde 148 Memorie van Toelichting Jeugdwet[3]
waarin is gesteld dat bij het bepalen van de voorziening ter uitvoering van een medische verwijzing (dus niet een verwijzing door de gemeentelijke toegang, een bepaling van een gecertificeerde instelling of een gerechtelijke machtiging) de jeugdhulpaanbieder zich dient te houden aan de afspraken die hij daarover met de gemeente heeft gemaakt in het kader van de contract- of subsidierelatie en met de regels die de gemeente op grond van artikel 2.8 bij verordening stelt. De gemeente kan in haar verordening niet alleen aangeven welke vormen van jeugdhulp alleen na een besluit van de gemeente of een verwijzing door de huisarts, medisch specialist en jeugdarts toegankelijk zijn, maar ook de voorwaarden waaronder deze vormen van ondersteuning, hulp en zorg verkregen kunnen worden. Met andere woorden, de jeugdhulpaanbieder is bij de bepaling welke vorm van jeugdhulp, met welke frequentie en voor hoe lang gebonden aan hetgeen de gemeente hierover in de verordening heeft opgenomen.

In de Memorie van Toelichting zijn 4 stappen beschreven die worden doorlopen op het moment dat een jeugdige jeugdhulp nodig heeft:
- Stap 1 is dat de jeugdige zich meldt, eventueel samen met zijn ouders. Daar wordt bekeken wat er aan de hand is met de jeugdige.
- Stap 2 is een onderzoek naar de onderliggende problematiek (gaat het om opvoedhulp of is er een stoornis of een beperking).
- Stap 3 is de vaststelling van de aard en omvang van de benodigde zorg om die stoornis, beperking of opvoedhulp om het probleem op te lossen.
- Stap 4 is vaststellen: kunnen de jeugdige en zijn netwerk het probleem zelf oplossen, zijn er algemene voorzieningen beschikbaar of is er een individuele voorziening nodig (in welke omvang en intensiteit en voor hoe lang).

[3] https://zoek.officielebekendmakingen.nl/kst-33684-3.pdf

Volgens de Memorie van Toelichting voert de huisarts alleen stap 1 uit en doet de jeugdhulpaanbieder de stappen 2 t/m 4. Bij de gemeentelijke toegang doorloopt de gemeente zelf alle stappen. De jeugdhulpaanbieder dient de 3 stappen op dezelfde manier uit te voeren als de gemeentelijke toegang (om uitkomsten in gelijke gevallen gelijk te trekken) bij de medische verwijsroute. Daar ziet deze bepaling op.

Artikel 1 Levering van jeugdhulp - lid 5

Jeugdhulp:
- evidence based
- practice based
- effectief,
- of daaraan gelijkwaardig
- aantonen dat….
- in relatie tot nakoming

Bij het leveren van jeugdhulp, maakt Jeugdhulpaanbieder gebruik van *evidence based* en *practice based* methodieken. Als de Jeugdhulpaanbieder niet kan aantonen dat deze aanwezig zijn of gezien de ondersteunings- of hulpvraag dat deze niet afdoende zijn, dan maakt de Jeugdhulpaanbieder gebruik van historisch en in de branche gangbare methodieken. Als de Jeugdhulpaanbieder eveneens niet kan aantonen dat deze aanwezig zijn of gezien de ondersteunings- of hulpvraag dat deze niet afdoende zijn, dan dient de Jeugdhulpaanbieder aan te tonen dat de gebruikte methodieken gelijkwaardig zijn. Als de Jeugdhulpaanbieder de voorgeschreven methodieken niet gebruikt of niet kan aantonen dat gebruikte methodieken gelijkwaardig zijn, kan de Gemeente, na inwinning van deskundig advies, dit aanmerken als een tekortkoming in de nakoming.

Effectieve of daaraan gelijkwaardige hulp in relatie tot nakoming
Door jeugdhulpaanbieders in te zetten methodieken hebben[4] naast kernelementen zoals het herkennen van veroorzakende omstandigheden en het monitoren van gedrag, een nauwe relatie met effectieve algemeen werkzame factoren zoals de kwaliteit van de samenwerking tussen de hulpverlener en de jeugdige en/of ouders, overeenstemming over de doelen en de kwaliteit van de uitvoering. De combinatie van algemeen werkzame factoren, kern-elementen en interventies bepaalt de effectiviteit van een interventie, door het Nederlands Jeugdinstituut gedefinieerd als een weldoordachte, systematische aanpak voor preventie, ondersteuning en hulp bij specifieke risico's en problemen[5]. Het vijfde lid legt de rangorde vast in door de jeugdhulpaanbieder in te zetten interventies[6]:
1. Effectief volgens sterke aanwijzingen
2. Effectief volgens goede aanwijzingen
3. Effectief volgens eerste aanwijzingen
4. Goed onderbouwd

Deze bepaling impliceert dat de gemeente reeds beschikt dan wel in voorkomende gevallen kan beschikken over de benodigde deskundigheid om de onderbouwing/het bewijs van de jeugdhulpaanbieders te kunnen toetsen.

[4] NJI, Databank effectieve interventies, geraadpleegd op 16 maart 2022, https://www.nji.nl/interventies
[5] NJI, Wat is werkzaam, geraadpleegd op 16 maart 2022, https://www.nji.nl/effectieve-jeugdhulp/wat-is-werkzaam#effectieve-bestanddelen
[6] NJI, Erkenningsprocedure, geraadpleegd op 16 maart 2022, https://www.nji.nl/interventies/erkenningsprocedure#beoordeling-door-de-erkenningscommissie

Artikel 1 Levering van jeugdhulp - lid 6

Kwaliteitskader 'Voorkomen seksueel misbruik in de jeugdzorg'

- implementatie aanbevelingen

De Jeugdhulpaanbieder heeft aantoonbaar kennis van en handelt aantoonbaar naar de uitgangspunten van de nota van commissie Rouvoet 'Norm voorkomen seksueel misbruik in de jeugdzorg'.

Voorkomen seksueel misbruik in de jeugdzorg

Het Kwaliteitskader voorkomen seksueel misbruik in de jeugdzorg[7] beoogt seksueel misbruik in de jeugdzorg terug te dringen en een gezonde seksuele ontwikkeling van jeugdigen te bevorderen door de implementatie van aanbevelingen op het gebied van:

- De basis
  - Opleiding en permanente educatie
  - Doorbreken van handelingsverlegenheid
- Gericht op de jeugdige
  - Afstemming van de hulpverlening
  - Vergroten van de weerbaarheid van jeugdigen
  - Voeren van multidisciplinair casusoverleg
  - Diagnostiek en hulpverlening na seksueel misbruik
- Gericht op de organisatie
  - Inrichten van leerprocessen
  - Klachtenprocedure
  - Raden van Toezicht
- Pleegzorg
  - Screening aspirant pleegouders
  - Voorbereiding, ondersteuning, evaluatie en toezicht pleegouders
  - Zorgen voor veiligheid en werken met onzekerheid in een pleeggezin

De nota van de commissie Rouvoet is bepalend. Daarbinnen zijn gemeenten vrij om aanvullende regels te stellen.

[7] Jeugdzorg Nederland, geraadpleegd op 16 maart 2022, https://www.jeugdzorgnederland.nl/contents/documents/kwaliteitskader-rouvoet.pdf

Artikel 1 Levering van jeugdhulp - lid 7

Gevolgen van bevindingen Inspectie Gezondheidszorg en Jeugd

Als bevindingen van de IGJ leiden tot een oordeel ten aanzien van de levering van jeugdhulp of andere zorg, hulp of ondersteuning geleverd door de Jeugdhulpaanbieder, dan zal de Gemeente de gevolgen van deze bevindingen op deze Overeenkomst betrekken.

Bevindingen Inspectie Gezondheidszorg en Jeugd
De Inspectie Gezondheidszorg en Jeugd houdt toezicht op de Jeugdwet. Samen met de Inspectie Justitie en Veiligheid is de IGJ verantwoordelijk voor het bewaken van de kwaliteit en de veiligheid van de jeugdhulp, de jeugdbescherming en jeugdreclassering en de andere aanbieders in het jeugddomein. Ook ziet de IGJ toe op de naleving van de wetgeving. Voor de Veilig Thuis organisaties hanteert de inspectie specifieke toetsingskaders en een handelingsprotocol.[8] Bij de uitvoering van de controle op jeugdhulp gebruikt de inspectie toetsingskaders, waarbij het JIJ-kader centraal staat[9].

De bevindingen worden op een vierpuntschaal gerapporteerd:
- Donkergroen:
  - Voldoet aan de norm
  - De toezichthouders constateren op deze norm alleen positieve punten
- Lichtgroen:
  - Voldoet grotendeels aan de norm.
  - De toezichthouders constateren op deze norm veelal positieve punten.
- Geel:
  - Voldoet grotendeels niet aan de norm
  - De toezichthouders constateren op deze norm overwegend negatieve punten
- Rood:
  - Voldoet niet aan de norm
  - De toezichthouders constateren op deze norm nauwelijks tot geen positieve punten
- Blauw:
  - De norm is niet getoetst

Afhankelijk van de zwaarte van het oordeel van de IGJ bepaalt de Gemeente wat daarmee te doen in het kader van de Overeenkomst met betreffende jeugdhulpaanbieder. De Gemeente kan daarbij gebruik maken van de (bij de deze contractstandaard behorende) escalatieladder.

[8] IGJ, geraadpleegd op 16 maart 2022, https://www.igj.nl/zorgsectoren/jeugd/toezicht-en-toetsingskaders/toetsingskaders
[9] IGJ, geraadpleegd op 16 maart 2022, https://www.igj.nl/zorgsectoren/jeugd/publicaties/toetsingskaders/2021/01/05/het-jij-kader

Artikel 1 Levering van jeugdhulp - lid 8

Onafhankelijke vertrouwenspersoon

- Jeugdhulpaanbieder
- Gecertificeerde instelling

De Jeugdhulpaanbieder wijst de jeugdige tijdig op de mogelijkheden van een (onafhankelijke) vertrouwenspersoon.

Vertrouwenspersoon

Artikel 2.5 Jeugdwet draagt het college op jeugdigen, ouders en/of pleegouders te informeren over de mogelijkheid om zonder tussenkomst van derden gebruik te maken van de diensten van een vertrouwenspersoon die daartoe in de gelegenheid wordt gesteld zijn taak uit te oefenen in overeenstemming met nader bij algemene maatregel van bestuur bepaalde verplichtingen. De Vereniging Nederlandse Gemeenten heeft hiervoor een handreiking opgesteld[10]. Op grond van artikel 4.1.9 Jeugdwet rust op de jeugdhulpaanbieder en de gecertificeerde instelling een vergelijkbare verplichting jegens de jeugdige, ouders en/of pleegouders.

[10] VNG, geraadpleegd op 16 maar 2022, https://vng.nl/files/vng/handreiking_regio_gemeenten.pdf

Artikel 1 Levering van jeugdhulp - lid 9

Gegevens t.b.v. effectieve samenwerking

- actueel en juist
- aanwezigheid en bereikbaarheid

De Jeugdhulpaanbieder houdt zijn gegevens actueel in de door de Gemeente daarvoor beschikbaar gestelde applicatie.

Actualiteit gegevens contractpartners

Voor een effectieve samenwerking en daarvoor benodigde communicatie is het noodzakelijk dat partijen elkaar over en weer weten te vinden en kunnen bereiken. Met name, maar niet uitsluitend wordt gedoeld op de gegevens zoals opgenomen in deel 1, onderdeel 1.B van de contractstandaard en op actuele en juiste gegevens over de aanwezigheid en bereikbaarheid van voor de samenwerking en communicatie relevante organisatieonderdelen en functionarissen. De gemeente stelt een (online) applicatie beschikbaar aan de gecontracteerde jeugdhulpaanbieder, waarin deze de gegevens betreffende de organisatieonderdelen en functionarissen kan bijhouden.

Artikel 2 Indexering

Indexatie van tarieven is een kostprijselement volgens de Handreiking 'Inzicht in Tarieven'
- uitgangspunt OVA 90%, PPC 10%

1. De Gemeente past jaarlijks een indexering toe op de tarieven (*inspanningsgerichte en outputgerichte uitvoeringsvariant*) en op het taakgerichte budget (*taakgerichte uitvoeringsvariant*). Deze indexering wordt berekend uit de som van het geprognosticeerde percentage voor het komende jaar (t+1) en het verschil tussen het in het voorgaande jaar (t-1) geprognosticeerde percentage voor het lopende jaar (t) en het definitieve percentage voor het lopende jaar (t). De percentages zijn verschillend voor de loonkosten en materiële kosten.
2. De Gemeente verhoogt of verlaagt de tarieven (*inspanningsgerichte en outputgerichte uitvoeringsvariant*) / het taakgerichte budget (*taakgerichte uitvoeringsvariant*) voor 90% op basis van het geprognosticeerde en definitieve indexcijfer Overheidsbijdrage in de Arbeidskostenontwikkeling ("OVA") voor personele kosten van het Centraal Planbureau en gepubliceerd door de Nederlandse Zorgautoriteit en voor 10% op basis van het geprognosticeerde en definitieve prijsindexcijfer particuliere consumptie (PPC) voor materiële kosten, van het Centraal Planbureau en gepubliceerd door de Nederlandse Zorgautoriteit.

Toelichting
De OVA[11] en de PPC[12] worden vastgesteld op basis van de cijfers uit het in het voorjaar van het desbetreffende jaar door het Centraal Planbureau (CPB) gepubliceerde Centraal Economisch Plan (CEP). Voor gemeenten is het voorjaar van het lopende jaar echter te laat, omdat de zorginkoop plaats vindt voorafgaand aan het jaar/de jaren waarop de inkoop betrekking heeft. Om hiermee om te gaan hanteert de VNG een systeem met ramingen en nacalculatie en het verschil tussen raming en realisatie. De kaders en tarieven voor een jaar 't' (voorbeeld 2024) worden op basis van de volgende elementen geïndexeerd:
- **Nacalculatie voorlopig en definitief t-1 (2023):** het verschil tussen het voorlopige indexcijfer en het definitieve indexcijfer (t-1) wordt in het indexjaar (=t) met elkaar verrekend.
- **Raming voorlopig t (2024)**: Het voorlopige indexcijfer voor het betreffende jaar (=T) wordt als uitgangspunt genomen.

Indexering vindt dus elk jaar één keer plaats, voorafgaand aan het nieuwe jaar. Daarbij wordt uitgegaan van het voorlopige indexcijfer (OVA én PPC) van het komende jaar, gecorrigeerd met het verschil tussen het voorlopige en het (inmiddels gepubliceerde) definitieve indexcijfer van het lopende jaar.

Onderstaand is een voorbeeld berekening uitgevoerd met als basis een bedrag van € 100,00 en de voorlopige en definitieve indexcijfers voor de OVA en de PPC van 2023 en de voorlopige indexcijfers van 2024. N.B. voor 2024 is als definitieve index de voorlopige index gebruikt. Zou hier 0,00% worden ingevuld, dan zou dat een neerwaartse correctie impliceren (wat uiteraard wel mogelijk is).

[11] https://www.nza.nl/documenten/vragen-en-antwoorden/wat-is-het-prijsindexcijfer-voor-personele-kosten, geraadpleegd op 26 april 2023
[12] https://www.nza.nl/documenten/vragen-en-antwoorden/wat-is-het-prijsindexcijfer-materiele-kosten, geraadpleegd op 26 april 2023

	2023		2024		2025	
OVA	**Index**	**Tarief**	**Index**	**Tarief**	**Index**	**Tarief**
90,00%	**2023**	**2023**	**2024**	**2024**	**2025**	**2025**
Bedrag €		€ 100,00		€ 104,74		€ 111,53
Voorlopig	4,74%	€ 104,74	4,94%	€ 111,53	0,00%	€ 111,53
Definitief	6,36%	€ 106,36	4,94%	€ 111,53	0,00%	€ 111,53
Verschil (Ja/Nee)	1,55%	€ 1,62	0,00%	€ 0,00	0,00	€ 0,00
Ja						
	2023		2024		2025	
PPC	**Index**	**Tarief**	**Index**	**Tarief**	**Index**	**Tarief**
10,00%	**2023**	**2023**	**2024**	**2024**	**2025**	**2025**
Bedrag €		€ 100,00		€ 104,87		€ 109,65
Voorlopig	4,87%	€ 104,87	2,51%	€ 109,65	0,00%	€ 109,65
Definitief	7,02%	€ 107,02	2,51%	€ 109,65	0,00%	€ 109,65
Verschil	2,05%	€ 2,15	0,00%	€ 0,00	0,00	€ 0,00
OVA-% + PPC-%	2023		2024		2025	
	Index	**Tarief**	**Index**	**Tarief**	**Index**	**Tarief**
100,00%	**2023**	**2023**	**2024**	**2024**	**2025**	**2025**
Bedrag €		€ 100,00		€ 104,75		€ 111,35
Voorlopig	4,75%	€ 104,75	4,70%	€ 111,35	0,00%	€ 111,35
Definitief	6,43%	€ 106,43	4,70%	€ 111,35	0,00%	€ 111,35
Verschil	1,60%	€ 1,67	0,00%	€ 0,00	0,00	€ 0,00
	2023		2024		2025	

In de Handreiking 'Inzicht in Tarieven'[13] *is beschreven dat een reële prijs ten minste op vier kostprijselementen gebaseerd dient te zijn. Een van deze kostprijselementen betreft indexering van kostprijzen. Indexering vindt plaats door een percentrage bij de kostprijs op te stellen. Dit percentage verschilt voor de loonkosten en de materiële kosten. De hoogte van de indexering voor loonkosten kan op verschillende manier worden bepaald. Deze kan worden bepaald op basis van de overheidsbijdrage in de arbeidskostenontwikkeling (de door VWS op basis van CPB-ramingen vastgestelde, OVA; zijnde verwachte ontwikkeling van de som van het contractloon, de werkgeverslasten en de incidentele loonkosten in de zorg). De indexering kan ook worden berekend op basis van (een gemiddelde van) de stijging van cao's. De materiële kosten worden vaak geïndexeerd met het prijsindexcijfer particuliere consumptie (PPC).*

Er is een AMvB reële prijzen Jeugdwet in voorbereiding waarin de kostprijselementen worden bepaald die ten minste in een reële prijs voor jeugdzorg verdisconteerd dienen te worden. De kostprijzen in de AMvB sluiten aan bij de kostprijzen in de Handreiking 'Inzicht in Tarieven'.

Jurisprudentie geeft aan dat bij het bepalen of sprake is van een reële prijs na indexatie rekening moet worden gehouden met loonstijgingen volgens toepasselijke collectieve arbeidsvoorwaarden, omdat jeugdhulpaanbieders daaraan zijn gebonden. Dat kan betekenen dat loonstijgingen die hoger zijn dan het toegepaste indexpercentage moeten worden doorberekend in het tarief, Vanwege de eenvoud in de uitvoering gaat de contractstandaard uit van een berekende verhouding uit de landelijke indices Overheidsbijdrage in de Arbeidskostenontwikkeling (OVA) voor de looncomponent en het

[13] Handreiking Inzicht in Tarieven, https://www.rijksoverheid.nl/documenten/convenanten/2021/07/01/handreiking-inzicht-in-tarieven, geraadpleegd op 23 mei 2022

prijsindexcijfer voor particuliere consumptie (PPC) voor de prijscomponent in de verhouding 90/10[14]. Het is aan te bevelen dat gemeenten de ontwikkelingen rond de collectieve arbeidsvoorwaarden actief blijven volgen. [15] De uitspraak waarnaar hier wordt verwezen gaat over de AMvB reële prijs voor de Wmo 2015, waarbij het mogelijk is dat deze redenering ook van toepassing is bij het vaststellen van redelijke tarieven voor jeugd.

[14] Vereniging Nederlandse gemeenten, geraadpleegd op 17 maar 2022, https://vng.nl/artikelen/indexatie-bij-inkoop-jeugdhulp-en-wmo-ondersteuning

[15] Hof Arnhem-Leeuwarden 21 januari 2020, ECLI:NL:GHARL:2020:437

Artikel 3 Marketing - lid 1

Gedragsregels voor marketing:
- kenbare hoedanigheid jeugdhulpaanbieder
- drie uitgesloten wijzen van marketing
- geen agressieve verkooptechnieken
- jeugdige houdt regie
- geen diensten zonder wettelijke aanspraak
- persoonlijke gegevens na schriftelijk toestemming

Als de Jeugdhulpaanbieder gebruikmaakt van marketing, dan houdt de Jeugdhulpaanbieder zich aan de "gedragsregels voor marketing". Deze gedragsregels houden in dat de Jeugdhulpaanbieder:

a. zichzelf duidelijk en expliciet kenbaar maakt op enig materiaal dat hij gebruikt voor directe marketing richting jeugdigen;
b. geen gebruikmaakt van telefonische marketing, huis-aan-huis verkoop of verkoop op locaties waar jeugdigen veel aanwezig zijn (zoals scholen, ziekenhuizen en medische verwijzers – NB. De POH GGZ is geen marketing in de zin van dit artikel);
c. duidelijk en expliciet zorgt voor de mogelijkheid voor jeugdigen om aan te geven dat zij in de toekomst geen marketing materiaal meer willen ontvangen (via post, e-mail of andere methoden);
d. geen diensten binnen deze Overeenkomst levert aan jeugdigen voordat deze daar op basis van wet- en regelgeving aanspraak op kan maken;
e. zich in zijn uitlatingen niet anders voordoet dan als Jeugdhulpaanbieder. Hij doet zich bijvoorbeeld niet voor als onderzoeksbureau voor het doen van onderzoek of afnemen van enquêtes bedoeld om producten of diensten aan te bieden;
f. als hij persoonlijke informatie verzamelt van jeugdigen voor marketing-doeleinden dit expliciet aan de jeugdige kenbaar maakt en vraagt om schriftelijke toestemming (van jeugdige en/of ouder(s));
g. richting jeugdigen en gezinnen geen gebruik maakt van zogenaamde agressieve verkooptechnieken.

Regels voor promotie jeugdhulpaanbod

Deze bepaling dient om te voorkomen dat een jeugdhulpaanbieder bewust (of onbewust), in de contractstandaard als verboden aangemerkte activiteit, bij zijn handelen gebruik maakt van de goedgelovigheid, ontbreken van kennis of ervaring van jeugdigen om zijn aanbod van producten of diensten te promoten. Dat betekent dat de aanbieder zich steeds in zijn hoedanigheid als jeugdhulpaanbieder kenbaar maakt in zijn uitingen, dat specifiek genoemde kanalen en middelen niet mogen worden ingezet, dat geen diensten worden geleverd waarvoor geen opdracht – al dan niet op grond van wet- en regelgeving – van de jeugdige en/of ouders rechtstreeks of via de gemeente is ontvangen, dat persoonlijke informatie van de jeugdige nimmer zonder uitdrukkelijke (schriftelijke) toestemming voor marketing wordt ingezet en dat nimmer agressieve of misleidende verkoopmethoden jegens de jeugdige en/of de ouders worden ingezet.

Artikel 3 Marketing - lid 2

Marketingregels gelden ook voor PGB

De Jeugdhulpaanbieder houdt zich ook aan deze regels voor marketing als hij naast het leveren van jeugdhulp op basis van deze Overeenkomst ook diensten levert of wil leveren op basis van een persoonsgebonden budget aan jeugdigen en/of ouder(s) van de Gemeente.

Promotieregels gelden ook voor PGB
Het eerste lid is eveneens van toepassing bij levering van diensten door een jeugdhulp-aanbieder aan jeugdigen en/of ouders op basis van een persoonsgebonden budget. Schending van deze bepaling door de jeugdhulpaanbieder levert een tekortkoming in de nakoming op.

Artikel 4 Continuïteit van jeugdhulp - lid 1

Risico's voor continuïteit jeugdhulp terugdringen
- niet-vrijblijvende initiatieven ter verbetering
- aanspreekbaar op nakoming afspraken
- bevorderen vertrouwen tussen contractpartners

De Jeugdhulpaanbieder garandeert de continuïteit van de jeugdhulp.

Niet-vrijblijvende afspraken over continuïteitsrisico's
In het convenant Bevorderen continuïteit jeugdhulp hebben partijen in het jeugdstelsel afspraken gemaakt met als doel om te voorkomen dat de jeugdhulp aan jeugdigen en hun ouders of wettelijke vertegenwoordigers (tijdelijk) wegvalt[16]. Volgens de convenantspartijen dienen de risico's op discontinuïteit van jeugdhulp in het belang van de jeugdigen en hun ouders of wettelijke vertegenwoordigers zoveel mogelijk worden beperkt. Omdat er (nog steeds) zorgen bestaan over de continuïteit van de jeugdhulp en het instrumentarium dat beschikbaar is om daar tijdig op te reageren en een groeiend aantal aanbieders financiële problemen ervaart, met risico's voor de continuïteit van zorg voor jeugdigen als gevolg,
zijn concrete afspraken in het convenant er op gericht initiatieven ter verbetering niet (meer) vrijblijvend te laten zijn, dat partijen elkaar kunnen aanspreken op het nakomen
van afspraken en dat daardoor ook de relatie en het vertrouwen tussen partijen groeit.
De geldigheid van het convenant vloeit voort uit het programma van eisen, waarin het convenant van toepassing is verklaard.

[16] Bevorderen continuïteit jeugdhulp, geraadpleegd 17 maart 2022 https://www.rijksoverheid.nl/documenten/rapporten/2021/06/25/bevorderen-continuiteit-jeugdhulp-convenant-tussen-partijen-in-het-jeugdstelsel

Artikel 4 Continuïteit van jeugdhulp - lid 2

Risico-indicatoren en omstandigheden
- financieel
- bestuurlijk
- opgelegde maatregelen

De Jeugdhulpaanbieder is verplicht om bij omstandigheden die een risico vormen voor de continuïteit van de jeugdhulp, in het bijzonder als sprake is van de dreigende sluiting van locaties of voorzieningen, of deze op enigerlei wijze (kunnen) bedreigen, in het bijzonder maar niet uitsluitend op financieel en inhoudelijk gebied, de Gemeente meteen van die omstandigheden met inachtneming van privacyregels in kennis te stellen en dit schriftelijk te bevestigen. Hierbij geeft de Jeugdhulpaanbieder de Gemeente inzicht in alle relevante stukken die betrekking hebben op de problematiek. De Gemeente heeft het recht om,
bij gerede twijfel, een extern (accountants)onderzoek in te stellen.

Partijen merken de omstandigheden in ieder geval aan als risicovol voor de continuïteit van jeugdhulp als:
a. Er gedurende de laatste 3 jaar sprake is (geweest) van materieel negatieve exploitatieresultaten;
b. Er sprake is van (het ontstaan van) liquiditeitsproblemen;
c. Er sprake is van bestuurlijke onrust;
d. Er sprake is van enige bestuursrechtelijke maatregel van de IGJ, enige bestuursrechtelijke maatregel van een gemeente of gemeentelijk toezichthouder, of van een tuchtrechtelijke of strafrechtelijke maatregel.

Partijen voeren overleg over voorgaande en betrekken daarbij – indien nodig – met het oog op de risico’s, de Jeugdautoriteit.

Indicatoren en omstandigheden: aanwijzingen voor risico’s
In het tweede lid sub a t/m d van onderhavige bepaling zijn niet-limitatief indicatoren en omstandigheden opgesomd die aanleiding kunnen zijn tot (een vermoeden van) discontinuïteit in de levering van jeugdhulp. Het betreft de financiële situatie van de jeugdhulpaanbieder en/of bestuurlijke factoren, alsmede ten aanzien van de jeugdhulpaanbieder opgelegde maatregelen van bestuursrechtelijke (IGJ, gemeente, toezichthouder), tuchtrechtelijke of strafrechtelijke aard.

Artikel 5 Wachttijden - lid 1

Wachttijden veroorzaakt door meerdere actoren en/of factoren in alle fasen van (voorafgaand aan) de jeugdhulpverlening[17], zoals:

- diversiteit aan soorten hulp
- interactieve proces waarin passende hulp tot stand komt
- ongewisse uitkomst van hulp
- punt in het hulptraject waar men moet wachten
- potentieel samengestelde karakter van hulp

De Jeugdhulpaanbieder spant zich in om wachttijden te voorkomen.

Normen voor wachttijden

De jeugdhulpaanbieder heeft een inspanningsverplichting. Wachttijden worden idealiter getoetst aan een norm en voor zover deze niet beschikbaar zijn voor een branche, wordt in dit lid bepaald dat de Treeknormen Gehandicaptenzorg van toepassing zijn. De Treeknorm voor de totale wachttijd is de som van de aanmeld- en behandelwachttijd uitgedrukt in dagen[18]. De normen zijn per branche vastgesteld, waarbij voor de contractstandaard altijd wordt uitgegaan van de laatste versie. De norm voor de Gehandicaptenzorg fungeert hierbij als achtervang. Overschrijding van de toepasselijke norm levert een tekortkoming in de nakoming op, tenzij de Jeugdhulpaanbieder kan aantonen zich voldoende te hebben ingespannen.

[17] NJI 4 mei 2017 Wacht maar - Onderzoek naar wachttijden en wachtlijsten in jeugdzorg en jeugdhulp https://vng.nl/sites/default/files/publicaties/2017/201705_wacht_maar_nji_onderzoek.pdf

[18] Door veldpartijen opgestelde normen voor maximaal aanvaardbare wachttijden in de zorg (SER, 2009). Staatssecretaris van Rijn gaf in een Kamerdebat de volgende eenvoudige omschrijving: 'Het zijn afspraken die met de sector zijn gemaakt over redelijke wachttijden.' (Handelingen, 2016, 31839 96).

Artikel 5 Wachttijden - lid 2

Actieve informatieverstrekking
- desgevraagd aan een ieder
- over wachttijden en wachttijdbeheer

De Jeugdhulpaanbieder geeft actief informatie aan een ieder die daarom vraagt over wachttijden en het voeren van wachttijdbeheer. In het geval van wachttijden informeert de Jeugdhulpaanbieder de verwijzer proactief (dus voor het ontstaan, de ontwikkeling en het einde van de wachttijden).

Proactief informeren over ontstaan, ontwikkeling en einde
Van de jeugdhulpaanbieder wordt verwacht dat deze actief en proactief informeert over wachttijden en het voeren van beheer daaromtrent in elke fase van het proces. De hier aangeduide wachttijden betreffen wachttijden op het niveau van de jeugdhulpaanbieder en betreffen dus niet de wachttijd op het niveau van een individuele cliënt.

Artikel 5 Wachttijden - lid 3

Cliëntenstop uitsluitend ná toestemming gemeente

Een stop toeleiding jeugdigen (‘cliëntenstop’) ingesteld door Jeugdhulpaanbieder in het kader van wachttijden is alleen mogelijk na schriftelijke toestemming van de Gemeente.

Stop toeleiding na schriftelijke toestemming
Voor een stop toeleiding in te stellen door de jeugdhulpaanbieder is voorafgaande, schriftelijke toestemming van de opdrachtgever (gemeente) vereist. Zie ook artikel 6 van deel 3 in dit document.

Artikel 5 Wachttijden - lid 4

Actieve medewerking Jeugdhulpaanbieder aan vinden alternatieve aanbieder

Als de Gemeente vaststelt dat er sprake is van een onaanvaardbare wachttijd, zoals gesteld in het eerste lid van deze bepaling, dan rust op de Jeugdhulpaanbieder de verplichting om actief samen met de jeugdige een andere jeugdhulpaanbieder te vinden voor de inzet van de benodigde jeugdhulp, tenzij de Jeugdhulpaanbieder aantoont dat er geen alternatieve jeugdhulpaanbieders voor de jeugdhulp beschikbaar zijn.

Onaanvaardbare wachttijd
Uitgangspunt is de Overeenkomst van opdracht. Daarbij neem je als jeugdhulpaanbieder een bepaalde opdracht aan. Onder die opdracht valt acceptatieplicht zoals ook vermeld in artikel 1, waarbij overigens in lid 1 ook is aangegeven wanneer die acceptatieplicht niet geldt. Aannemen van de opdracht houdt in dat de gemeente als opdrachtgever kan eisen dat ingeval van wachttijd, de jeugdhulpaanbieder zorgt voor een alternatief. Dit is de onder-bouwing van de verplichting. Uiteraard mag van de gemeente verwacht worden dat zij medewerking verleent indien nodig. De mate waarin een wachttijd als onaanvaardbaar kan worden aangemerkt, wordt gedefinieerd door de specifieke situatie van de jeugdige en/of ouders en verzorgers (ernst, urgentie, tendens), getoetst aan de betreffende Treeknorm.
De jeugdhulpaanbieder is in een dergelijke situatie verplicht mee te werken aan het zoeken naar een alternatieve jeugdhulpaanbieder.

Artikel 6 Cliëntenstop door jeugdhulpaanbieder

Oplossen van problematiek vergt meer tijd, capaciteit of middelen
dan redelijkerwijs van de jeugdhulpaanbieder kan worden gevergd
(uitgezonderd crisis- of acute jeugdhulp).

(Alleen inspannings- en outputgerichte variant waarbij meer dan één jeugdhulpaanbieder of samenwerkingsverband van jeugdhulpaanbieders is gecontracteerd.)

Als de Jeugdhulpaanbieder voornemens is een 'cliëntenstop' in te stellen voor jeugdigen die een bepaalde vorm van jeugdhulp willen afnemen, dan gaat hij daarover vooraf tijdig het overleg aan met de Gemeente over een mogelijke oplossing. De Jeugdhulpaanbieder is gehouden de Gemeente schriftelijk te informeren over deze 'cliëntenstop' conform de hierover met de Gemeente gemaakte afspraken. Hieronder vallen ook afspraken over een eventueel beschikbaar alternatief en passend aanbod. Dit gebeurt minimaal 10 werkdagen voorafgaand aan de 'cliëntenstop'. De 'cliëntenstop' wordt geëffectueerd na schriftelijke toestemming van de Gemeente. De Jeugdhulpaanbieder dient Overeenkomstig de schriftelijk vastgelegde afspraken altijd de beschikbaarheid van permanent voldoende crisishulp en overige acute jeugdhulp te regelen en te waarborgen. De Jeugdhulpaanbieder mag deze jeugdhulp niet weigeren.

Aanleidingen: capaciteit, tijd, complexiteit, bestedingsruimte
Jeugdhulpaanbieders kunnen diverse overwegingen hebben bij een voornemen tot het instellen van een cliëntenstop. Zo kan de beschikbare personele capaciteit niet toereikend zijn voor het leveren van de hulp, een effect dat kan worden versterkt door bestaande cliënten die langer moeten worden geholpen dan gepland of omdat een situatie complexer is dan voorzien[19]. Ook kan het zijn dat een jeugdhulpaanbieder geen bestedingsruimte meer heeft binnen het door de gemeente toegewezen budget[20]. Verder kan een organisatie zelfs in 'totaal overspannen toestand' verkeren door een hoge werklast, hoog ziekteverzuim, vertrek van medewerkers en lage tarieven en daardoor niet bij machte zijn de gevraagde inspanning te leveren[21]. Als voor het vinden en implementeren van passende oplossingen voor de ontstane of te verwachten problematiek meer tijd, capaciteit of middelen nodig zijn dan door de gemeente redelijkerwijs van de jeugdhulpaanbieder kan worden gevergd, gelet op de vereisten van een tijdige en passende levering van hulp aan de jeugdige, ouders of verzorgers, is deze verplicht daarvan vijf werkdagen voorafgaand aan de cliëntenstop, met redenen omkleed en voorzien van mogelijke oplossingen, schriftelijk mededeling te doen aan de gemeente conform hierover gemaakte afspraken zoals het zoeken naar en aanbieden van eventueel beschikbaar alternatief aanbod. Een cliëntenstop is nimmer van toepassing op crisishulp en overige acute jeugdhulp. Deze vormen van hulp dienen door de jeugdhulp-aanbieder altijd te worden geregeld en gewaarborgd. De jeugdhulpaanbieder is niet persé gehouden deze hulp zelf te leveren, maar kan hiervoor een andere jeugdhulpaanbieder inschakelen.

[19] Voorbeeld De Bovenkamer, geraadpleegd op 18 maart 2022, http://de-bovenkamer.nl/waarom-een-clientenstop/'
[20] Voorbeeld Praktijk Inzicht, geraadpleegd op 18 maart 2022, https://www.praktijk-inzicht.com/algemeen/wat-houdt-een-clientenstop-in/
[21] Voorbeeld Jeugdbescherming Brabant in het Brabants Dagblad, geraadpleegd op 18 maart 2022, https://www.bd.nl/brabant/jeugdbescherming-clientenstop-tot-eind-2021~a7d78d7b/

Artikel 7 Zorgweigering en -beëindiging

Weigeren om jeugdhulp te leveren en beëindigen van lopende jeugdhulpverlening:
- ontbrekende expertise
- zwaarwegende redenen
- belangenafweging (waaronder kenmerken cliënt)

De Jeugdhulpaanbieder kan dienstverlening aan de jeugdige weigeren of beëindigen, mits wet- en regelgeving zich hiertegen niet verzetten. De Jeugdhulpaanbieder dient bij opzegging aan de jeugdige een opzegtermijn te hanteren van minimaal één kalendermaand en daarnaast actief mee te werken met verwijzers, de Gemeente daaronder begrepen, voor het vinden van een passend alternatief aanbod als één van deze partijen daar om vraagt.
De Jeugdhulpaanbieder blijft verantwoordelijk voor het leveren van de benodigde jeugdhulp tot een passend alternatief is gevonden of passende overbruggingszorg door de Jeugdhulpaanbieder is geregeld.

Deze bepaling ziet op de voorwaarden die voortvloeien uit wet- en regelgeving en de jurisprudentie, actueel ten tijde van het opstellen van de contractstandaard.

Weigering jeugdhulp
Weigering jeugdhulp is het weigeren van jeugdhulp op inhoudelijke gronden voordat de levering is begonnen. De jeugdhulpaanbieder kan jeugdhulp alleen weigeren als sprake is van:
- Gewichtige redenen op grond waarvan de hulpverlening in redelijkheid niet van jeugdhulpaanbieder kan worden gevraagd (zie hierna bij zorgbeëindiging);
- De jeugdhulpaanbieder heeft een toewijzing voor de levering van jeugdhulp gekregen buiten zijn expertisegebied en/of die hij niet met de vereiste kwaliteit kan leveren;
- Uitzonderlijke complexiteit van de hulpvraag, niet passend bij het aanbod van de jeugdhulpaanbieder. Aard en mate van uitzonderlijkheid ten aanzien van de complexiteit dient door de jeugdhulpaanbieder te worden aangetoond en met ter zake doende, feitelijke argumenten onderbouwd.

Beëindiging jeugdhulp
Onder beëindiging jeugdhulp wordt verstaan dat de ingezette zorg door Jeugdhulpaanbieder eenzijdig wordt stopgezet. Dit terwijl de zorgvraag nog actueel is. Uitgangspunt is dat voor het beëindigen gewichtige redenen aan de orde zijn.

Gewichtige redenen
Voorbeelden van gewichtige redenen[22] zijn:
- Ernstige mate van bedreiging of intimidatie die de situatie onwerkbaar maakt omdat de persoonlijke veiligheid of vrijheid van de zorgverlener en/of mede-cliënten in gevaar is, ontstaan door of vanwege de cliënt en/of de handelwijze van familie van de cliënt;
- Een onherstelbaar verstoorde vertrouwensrelatie;
- Hygiënische omstandigheden die ernstige gezondheidsrisico's opleveren voor de zorgverlener en/of mede-cliënten;

[22] Artikel 7.3.14 Jeugdwet

- Niet nakomen van essentiële verplichtingen of regels, ook niet na herhaaldelijk (schriftelijk) aandringen of waarschuwen door Jeugdhulpaanbieder.

Belangenafweging en cliëntkenmerken

Bij de besluitvorming door de jeugdhulpaanbieder ter zake is in ieder geval relevant:

- De afweging van de belangen van de cliënt ten opzichte van die van andere cliënten;
- De aandoening van de cliënt dat mogelijk (mede) het gedrag verklaart.

Artikel 8 Wijziging hulpbehoefte

Behoeften aan hulp kunnen (snel) veranderen:

- jeugdige
- omstandigheden
- omgeving
- tussentijdse evaluatie

Inspanningsgerichte en Outputgerichte uitvoeringsvariant:
De Jeugdhulpaanbieder treedt tijdig in overleg met de jeugdige en/of indien noodzakelijk de ouder bij wijziging van de hulpvraag, over de aanvraag van een nieuw toewijzingsbesluit bij het college van de Gemeente. Als dit aan de orde is, dan vraagt de Jeugdhulpaanbieder in overleg met en namens de Jeugdige een nieuw toewijzingsbesluit aan.

Taakgerichte uitvoeringsvariant:
De Jeugdhulpaanbieder treedt tijdig in overleg met de Jeugdige en/of indien noodzakelijk de ouder bij wijziging van de hulpvraag en de daarop aan te passen jeugdhulp.

Jeugdhulpvoorziening aanpasbaar qua omvang en inhoud
Uit artikel 2.3 Jeugdwet vloeit voort dat het mogelijk moet zijn in te spelen op een gewijzigde hulpbehoefte. Gemeenten hebben altijd en ongeacht de manier van beschikken de mogelijkheid om een jeugdhulpvoorziening te wijzigen als de omvang of de inhoud van de jeugdhulp verandert.

De gewijzigde behoefte kan ad hoc ontstaan door ontwikkeling bij de cliënt, door gewijzigde omstandigheden in de omgeving, maar kan ook blijken uit tussentijdse evaluaties en daarmee aanleiding zijn om een beschikking of toewijzing aan te passen. Behoeftes van zich ontwikkelende kinderen kunnen sowieso snel wijzigen waardoor het soms lastig is bij een intake voor een langere periode aard en omvang van de benodigde jeugdhulp exact vast te stellen. Van belang is dat de jeugdhulpaanbieder een wijziging in de hulpverlening steeds in nauw overleg met de jeugdige op de behoefte afstemt. Dit geldt voor alle uitvoerings-varianten. Bij de inspannings- en outputgerichte varianten dient bovendien een daartoe verstrekkend verzoek aan de gemeente te worden gedaan, dit in tegenstelling tot de taakgerichte uitvoeringsvariant waar dit vanwege de niet op individueel cliëntniveau uitgevoerde bekostiging niet aan de orde is. Deze bepaling legt alleen de eerste formele juridische stap vast in het traject voor herziening van een besluit inzake jeugdhulp en laat – indien van toepassing – de rol van de gemeente als casusregisseur onverlet.

Artikel 9 Onderaanneming

Twee varianten: vrijwillig en opgelegd hoofd- en onderaannemerschap

Toelichting (algemeen) op hoofd- en onderaannemerschap
Het Afwegingskader Inkoop Sociaal Domein omschrijft hoofd- en onderaannemerschap als volgt[23]:
"Binnen het sociaal domein kan worden gewerkt met hoofd- en onderaannemerschap.
Bij hoofd- en onderaannemerschap zet een aanbieder (de hoofdaannemer) een andere aanbieder (de onderaannemer) in voor (onderdelen van) de te leveren hulp of ondersteuning. De hoofdaannemer is eindverantwoordelijk voor de hulp en regelt de (financiële) verantwoording richting de gemeente (de opdrachtgever). Er zijn aanbieders die vrijwillig voor deze constructie kiezen, maar de constructie kan ook een gevolg zijn van een bepaalde wijze van inkopen door de gemeente. In dit laatste geval spreken we van 'opgelegd'
hoofd- en onderaannemerschap."

Cruciale kenmerken van een hoofd- en onderaannemerconstructie zijn [24]:

- De gemeente contracteert één of meer hoofdaannemers;
  Een hoofdaannemer is vaak[25] eindverantwoordelijk voor alle (of een groot deel van de) hulp en ondersteuning voor een inwoner;
- De hoofdaannemer verantwoordt de hulp richting de gemeente;
- De hoofdaannemer zet onderaannemers in daar waar hij zelf de capaciteit of het specialisme niet heeft om een inwoner te ondersteunen;
- De hoofdaannemer fungeert als opdrachtgever richting de onderaannemer;
  de onderaannemer heeft daarmee geen contractuele relatie met de gemeente;
- Er wordt geen consortium bedoeld; een consortium is een organisatie die de samenwerking van partijen borgt in een separate rechtspersoon.

Bovenstaande tekst sluit – inclusief eventuele discrepanties met in de praktijk gangbare begrippen en definities – aan bij de gepubliceerde handreiking.

[23] https://www.inkoopsociaaldomein.nl/onderwerpen/hoofdaannemerschap/nieuws/2021/03/23/nu-beschikbaar-afwegingskader-hoofd--en-onderaannemerschap-sociaal-domein, geraadpleegd op 20 maart 2022
[24] Afwegingskader Inkoop Sociaal Domein (impact van Hoofd- en onderaannemerschap), pagina 5
[25] Sic

Artikel 9 Onderaanneming - lid 1

Onderaanneming uitsluitend na toestemming gemeente

De Jeugdhulpaanbieder meldt verleende jeugdhulp in onderaanneming vooraf bij de Gemeente. Alleen met schriftelijke toestemming van de Gemeente kan de Jeugdhulp-aanbieder onderaannemers inzetten. De Gemeente neemt daarbij wet- en regelgeving in acht.

Toestemming gemeente
Inschakelen van onderaannemers is alleen mogelijk na schriftelijke toestemming van de gemeente. Deze bepaling is opgenomen omdat tijdens de uitvoering kan blijken dat inschakelen van een onderaannemer noodzakelijk is. Deze bepaling ziet dus niet op de inkoopfase maar op de uitvoering.

Artikel 9 Onderaanneming - lid 2

Hoofdaannemer verantwoordelijk voor nakoming, onderaannemer:
- geen maatregelen van toepassing
- geen lopend onderzoek naar fraude

De inschakeling van een onderaannemer geschiedt voor eigen rekening en risico van de Jeugdhulpaanbieder en doet niet af aan de verplichtingen van de Jeugdhulpaanbieder uit deze Overeenkomst. De onderaannemer dient in ieder geval aantoonbaar in het bezit te zijn van een inschrijving in het Handelsregister. Ook dient geen IGJ-maatregel van kracht te zijn bij de onderaannemer, dan wel een onderzoek naar vermoeden van fraude bij de onderaannemer plaats te vinden.

Verplichtingen hoofdaannemer en eisen aan onderaannemer
De hoofdaannemer blijft verantwoordelijk voor nakoming van verplichtingen uit de Overeenkomst. De onderaannemer moet voldoen aan zijn meldplicht bij de IGJ; verder mag er geen maatregel van de IGJ op hem van toepassing zijn, noch mag sprake zijn van een onderzoek naar een vermoeden van fraude. Een onderaannemer hoeft niet aan dezelfde eisen te voldoen als een hoofdaannemer. De hoofdaannemer moet aan alle eisen voldoen [26], de onderaannemer alleen aan de eisen die de gemeente van toepassing verklaart.

[26] Artikel 4.0.1 Jeugdwet

Artikel 9 Onderaanneming - lid 3

Jeugdhulp voldoet aan dezelfde gestelde eisen

De hoofdaannemer garandeert dat de jeugdhulp door de onderaannemer(s) aan dezelfde eisen voldoet, als die welke aan de jeugdhulp geleverd door de Jeugdhulpaanbieder zelf zijn gesteld.

Eisen onderaannemer zoals gesteld aan hoofdaannemer
De hulp die door de onderaannemer wordt geleverd moet voldoen aan de eisen die hieraan aan de hoofdaannemer zijn gesteld.

Artikel 9 Onderaanneming - lid 4

Nadere informatie over - en afspraken met onderaannemer

De hoofdaannemer geeft de Gemeente desgevraagd nadere informatie over de onderaannemer. In voorkomend geval kunnen partijen nadere afspraken maken met betrekking tot de onderaanneming en deze in een addendum vastleggen bij deel 1.

Nadere informatie en afspraken in bijlage bij deel 1
De gemeente heeft de mogelijkheid specifieke afspraken te maken met de hoofdaannemer over de onderaannemer. Deze afspraken worden in een bijlage (addendum) gevoegd bij
deel 1 van contractstandaard. Dat is het deel waarin afspraken worden vastgelegd die gelden tussen de gemeente en één jeugdhulpaanbieder (of onderaannemer).

Artikel 9 Onderaanneming - lid 5

Onderaannemers schakelen geen onderaannemers in, tenzij na toestemming.

De hoofdaannemer kan aantonen dat hij met alle onderaannemers afspraken heeft gemaakt die borgen dat zij geen onderaannemer(s) inschakelen voor de uitvoering van de jeugdhulp. Alleen met toestemming van de Gemeente aan de hoofdaannemer is de inschakeling van onderaannemer(s) door een onderaannemer toegestaan.

Inschakelen onderaannemer door onderaannemer
Onderaannemers mogen niet op hun beurt onderaannemers inschakelen. De hoofd-aannemer borgt dit door middel van aantoonbare afspraken met zijn onderaannemers. Uitzondering hierop is mogelijk na (schriftelijke) toestemming van de gemeente.

Hoofdstuk 2

Informatievoorziening, overleg en uitwisseling gegevens

Artikel 10 Informatievoorziening aan de gemeente - lid 1

Informatiebehoefte gemeente:

- niet meer informatie eisen dan o.g.v. wettelijke taakuitoefening noodzakelijk
- voor alle jeugdhulpaanbieders op een eenduidige manier geregeld

De jeugdhulpaanbieder verstrekt het College desgevraagd de gegevens, waaronder even-eens kunnen worden verstaan persoonsgegevens zoals bepaald in de Algemene verordening gegevensbescherming, indien en voor zover die noodzakelijk zijn voor het doelmatig, doeltreffend en op samenhangende wijze uitoefenen van haar taken in het kader van de Jeugdwet en de wettelijke voorschriften die betrekking hebben op de levering van de jeugdhulp, en voorzover de jeugdhulpaanbieder daartoe gehouden is op grond van de Jeugdwet of anderszins gegevensverstrekking aan het College door de jeugdhulpaanbieder op grond van de Jeugdwet is toegestaan. Het College vraagt geen gegevens uit indien zij zelf of het Centraal Bureau voor de Statistiek over deze gegevens beschikt en de gegevens gebruikt kunnen worden ten behoeve van deze doelen en neemt daarbij het uitgangspunt in acht dat de uitvraag niet tot vermijdbare administratieve lasten leidt.

Benodigde Informatie over uitvoering en levering

Het College kan taken voortvloeiend uit de Jeugdwet en wettelijke voorschriften[27] in verband met de opdracht en levering van jeugdhulp alleen goed uitvoeren als het kan beschikken over passende, betrouwbare en actuele informatie over elk van deze taken, de opdracht en levering. Daarbij is het tegelijkertijd van belang er voor te waken de jeugdhulp-aanbieder administratieve lasten op te leggen die vermijdbaar zijn. Met andere woorden moet de door het College gevraagde informatie betrekking hebben op een als zodanig aanwijsbare wettelijke taak en daaruit voortvloeiende doelbinding, de hiermee verband houdende opdracht en levering, moet de gevraagde informatie proportioneel (niet meer
dan noodzakelijk) zijn en niet op een andere minder ingrijpende wijze door het College te verkrijgen, bijvoorbeeld bij het CBS of reeds verkregen, bijvoorbeeld via berichten-uitwisseling volgens de actuele versie van de landelijke i-Standaarden.

[27] § 7.4 Jeugdwet en § 7.5 Besluit Jeugdwet

Artikel 10 Informatievoorziening aan de gemeente - lid 2

Actieve, wederzijds relevante informatieverstrekking met betrekking tot de levering van jeugdhulp.

Partijen verschaffen elkaar actief de informatie die nodig is voor de uitvoering van deze Overeenkomst en de wettelijke voorschriften die betrekking hebben op de levering van de jeugdhulp. De Jeugdhulpaanbieder beschikt over een systeem van informatievoorziening dat borgt dat de Jeugdhulpaanbieder periodiek beschikbaar komende informatie over de Jeugdhulpaanbieder, de door hem geleverde jeugdhulp en de kwaliteit van de jeugdhulp met inachtneming van de relevante kwaliteitskaders terstond aan de Gemeente ter beschikking stelt. De Gemeente verschaft geen bedrijfsvertrouwelijke informatie over andere jeugdhulpaanbieders, tenzij de Gemeente wettelijk verplicht is die informatie openbaar te maken.

Tenzij de betreffende informatie beschikbaar is via een openbaar toegankelijke bron, verschaft de Jeugdhulpaanbieder passend binnen de kaders van wet- en regelgeving ter zake van de bescherming van persoonsgegevens, op eigen initiatief, de volgende gegevens:

a. Wanneer bij de Jeugdhulpaanbieder een onderzoek door de IGJ of een gemeentelijke toezichthouder heeft plaatsgevonden, informeert de Jeugdhulpaanbieder de Gemeente hierover en stuurt een afschrift van het onderzoek en de eventuele te nemen maatregel door de IGJ of gemeentelijke toezichthouder voor zover deze niet openbaar zijn. Als de IGJ of de gemeentelijke toezichthouder voornemens is maatregelen te treffen moet de Jeugdhulpaanbieder de Gemeente per omgaande hierover informeren. De Jeugdhulpaanbieder stemt ermee in dat de Gemeente deel kan nemen aan de bestuursgesprekken tussen de IGJ of de gemeentelijke toezichthouder en de Jeugdhulpaanbieder, als de situatie daar aanleiding toe geeft.
b. De Jeugdhulpaanbieder plaatst openbare rapporten van de IGJ of gemeentelijke toezichthouders goed vindbaar voor de jeugdige op de website van de Jeugdhulpaanbieder zodra deze beschikbaar zijn.
c. Nader inzicht in de financiële vermogenspositie (inclusief solvabiliteit, rentabiliteit, liquiditeit) en bedrijfsvoering van de eigen onderneming, de in groepsverband verbonden ondernemingen en de door de Jeugdhulpaanbieder gecontracteerde onderaannemer(s).
d. Het jaardocument waaronder begrepen de jaarrekening, vergezeld van een accountantsverklaring. De Jeugdhulpaanbieder stelt deze zo spoedig mogelijk doch in elk geval vóór 1 juli van het daaropvolgende kalenderjaar (artikel 8.3.1 Jeugdwet) beschikbaar aan de Gemeente, al niet gedeponeerd via https://www.desan.nl/net/DoSearch/Search.aspx. Hierin zijn in elk geval ook opgenomen de opbrengsten die zijn verkregen uit jeugdhulp geleverd door onderaannemers. De gegevens met betrekking tot de productieverantwoording worden door de accountant in zijn controle betrokken. Een accountantsverklaring kan achterwege blijven, als de jaaromzet van de Jeugdhulpaanbieder, voor wat betreft geleverde jeugdhulp in het kader van de Jeugdwet, in totaal lager is dan EUR 125.000,00, tenzij sprake is van een afwijkende materialiteit.
e. Het maatschappelijk jaarverslag volgens artikel 4.3.1 Jeugdwet.

Transparante, actieve informatieverstrekking: periodiek en zo nodig ad hoc
Dit artikel beoogt te regelen dat de gemeente geen informatie met derden deelt behoudens wettelijke verplichtingen.

De Inspectie Gezondheidszorg en Jeugd beschouwt de relatie tussen vertrouwen en de beschikbaarheid van informatie in het *"Afwegingskader vertrouwen" als volgt: "Een inspecteur heeft vertrouwen in een*

bestuurder als deze hem van alle informatie voorziet die hij nodig heeft voor zijn oordeel over de zorginstelling, terwijl de bestuurder de inspecteur vertrouwt als hij het gevoel heeft eerlijk en rechtvaardig te worden beoordeeld. Vertrouwen fungeert als een substituut bij gebrek aan informatie."[28] Dit vraagt van de jeugdhulpaanbieder te allen tijde (gevraagd en ongevraagd, ad hoc en periodiek) de beschikking te hebben over de mogelijkheden en middelen om medewerking te kunnen en willen verlenen in het voorzien in de benodigde informatie over de jeugdhulpaanbieder zelf en de kwaliteit van de geleverde jeugdhulp [29]. De bepaling benadrukt dat, tenzij openbaarmaking verplicht is, de gemeente geen bedrijfsvertrouwelijke informatie die betrekking heeft op de jeugdhulpaanbieder aan andere jeugdhulpaanbieders mag verschaffen.

Handelwijzen op initiatief van de jeugdhulpaanbieder:

- Sub a) beschrijft de wijze waarop de jeugdhulpaanbieder dient te handelen als een onderzoek van de IGJ of gemeentelijk toezichthouder heeft plaatsgevonden.
- Sub b) legt het vereiste op aan de jeugdhulpaanbieder dat openbare rapporten van de IGJ of gemeentelijke toezichthouders vindbaar en beschikbaar zijn voor inzage door de jeugdige(n).
- Sub c) definieert de financiële indicatoren die moeten worden gerapporteerd, aangevuld met informatie over de bedrijfsvoering en de aard, omvang en besteding van eventuele bestemmingsreserves voor zover deze besteding geen betrekking heeft op de compensatie van negatieve exploitatieresultaten. Gemeente en jeugdhulpaanbieder kunnen in voorkomende gevallen, in onderling overleg, een bestemmingsreserve inzetten voor een specifiek doel.
- Sub d) De maatschappelijke verantwoording door de jeugdhulpaanbieder (en de gecertificeerd instelling) gaat in op de naleving van de Jeugdwet over het voorafgaande jaar. Centrale thema's zijn de kwaliteit van de jeugdhulp, de kwaliteit van de uitvoering van de taken, het klachtrecht en de medezeggenschap. Lid 2 van artikel 4.3.1 Jeugdwet vermeldt de onderwerpen die minimaal moeten worden beschreven in het verslag:
  - Betrokkenheid van jeugdigen en hun ouders bij het kwaliteitsbeleid;
  - Frequentie en wijze van kwaliteitsbeoordeling en het resultaat daarvan;
  - opvolging van klachten en meldingen over de kwaliteit van de hulp;
  - beknopte beschrijving van de klachtenregeling;
  - onder de aandacht brengen van de klachtenregeling bij jeugdigen, ouders en pleegouders;
  - samenstelling van de klachtencommissie;
  - verrichte werkzaamheden van de klachtencommissie en onder geldende waarborgen;
  - aantal en aard van de behandelde klachten door de klachtencommissie;
  - strekking van de oordelen en aanbevelingen van de klachtencommissie;
  - de aard van getroffen maatregelen na oordelen en aanbevelingen van de klachtencommissie

[28] IGJ, https://www.igj.nl/onderwerpen/hoe-werkt-ons-toezicht/documenten/publicaties/2018/10/09/afwegingskader-vertrouwen, geraadpleegd op 23 maart 2022

[29] NJI, https://www.nji.nl/effectieve-jeugdhulp/kwaliteitsbeleid, geraadpleegd op 23 maart 2022

Artikel 10 Informatievoorziening aan de gemeente - lid 3

Melden van calamiteiten en geweld bij de jeugdhulpverlening aan IGJ en gemeente

De Jeugdhulpaanbieder meldt calamiteiten bij de verlening van jeugdhulp onverwijld aan de IGJ. De Jeugdhulpaanbieder meldt een calamiteit bovendien onverwijld aan de Gemeente. Artikel 4.1.8 Jeugdwet en de daarin opgenomen informatieplicht geldt jegens de IGJ, niet jegens de gemeente.

Melden van calamiteiten
Jeugdhulpaanbieders (inclusief Jeugd ggz) en gecertificeerde instellingen zijn op grond van artikel 4.1.8 van de Jeugdwet verplicht een calamiteit bij de inspectie te melden.
De jeugdhulpaanbieder kan zich contractueel verbinden tot het eveneens doen van een melding van een calamiteit aan de gemeente. Het is de jeugdhulpaanbieder echter niet toegestaan om dezelfde informatie aan de gemeente te verstrekken als aan IGJ op grond van artikel 4.1.8 Jeugdwet. De verplichting geldt behalve voor jeugdhulpaanbieders ook voor Veilig Thuis voor zover zich een calamiteit zoals bedoeld in artikel 1.1.1 Wmo 2015 heeft voorgedaan bij de uitvoering van de taken zoals bepaald in artikel 4.2.5 Wmo 2015.
Ten behoeve van de jeugdhulpaanbieders en de gecertificeerde instellingen definieert de Jeugdwet in artikel 1.1 een calamiteit als: “Een niet-beoogde of onverwachte gebeurtenis die betrekking heeft op de kwaliteit van de jeugdhulp en die tot een ernstig schadelijk gevolg voor of de dood van een jeugdige of ouder heeft geleid.”[30] De IGJ heeft een leidraad voor meldingen binnen de jeugdhulp opgesteld[31]. De gegevens die de jeugdhulpaanbieder aan de gemeente verstrekt kunnen betrekking hebben op de aard van de calamiteit, de omstandigheden waaronder de calamiteit zich heeft voorgedaan, de datum waarop de calamiteit zich heeft voorgedaan en de datum waarop de calamiteit bij de IGJ is gemeld.
Let wel, persoonsgegevens mogen door de jeugdhulpaanbieder in dit kader niet aan de gemeente worden verstrekt.

[30] IGJ, https://www.igj.nl/zorgsectoren/jeugd/melden-jeugdhulpverleners/jeugdhulpaanbieders-melden-calamiteit, geraadpleegd op 23 maart 2022
[31] IGJ, https://www.igj.nl/zorgsectoren/jeugd/publicaties/richtlijnen/2015/10/1/leidraad-meldingen-jeugd, geraadpleegd op 23 maart 2022

Artikel 11 Archiefmateriaal

Bij beëindiging van de Overeenkomst: borgen van de overdracht van lopende dossiers aan de door de gemeente aangewezen organisatie.

De Jeugdhulpaanbieder bewaart het dossier Overeenkomstig de in artikel 7.3.8 Jeugdwet gestelde termijn. Vernietiging voor het einde van deze termijn anders dan op grond van artikel 7.3.9 Jeugdwet, ontoegankelijk maken, vervanging, vervreemding en overdracht van dossiers door de Jeugdhulpaanbieder gebeurt in samenspraak met de Gemeente.
Bij beëindiging van de Overeenkomst draagt de Jeugdhulpaanbieder zorg voor de overdracht in goede, geordende en toegankelijke staat van de lopende dossiers, aan de organisatie die de gemeente aanwijst.
Bij beëindiging van de bedrijfsvoering draagt de jeugdhulpaanbieder er zorg voor dat ook de gesloten dossiers in overeenstemming met de Jeugdwet in goede, geordende en toegankelijke staat bewaard blijven.

Dossiers bij overdracht in goede, geordende, toegankelijke staat
De Jeugdwet schrijft een bewaartermijn van het dossier over de verleende jeugdhulp voor van twintig jaar gerekend vanaf het tijdstip dat de laatste wijziging is aangebracht of
zoveel langer als redelijkerwijs uit de zorg van een goed jeugdhulpverlener voortvloeit[32].
Dat dossier bevat informatie over de problematiek over opgroeien en opvoeden, psychische problemen en stoornissen aangevuld met uitgevoerde verrichtingen en “andere gegevens” voor zover dat noodzakelijk is voor een goede hulpverlening. Deze bepaling dient om te borgen dat bij beëindiging van de Overeenkomst tussen gemeente en jeugdhulpaanbieder, de dynamische dossiers op de voorgeschreven wijze (goede, geordende en toegankelijke staat) en voor zover de verstrekking noodzakelijk is voor de door hen in dat kader te verrichten werkzaamheden worden overgedragen aan een andere daartoe door de gemeente aangewezen opvolgende Jeugdhulpverlener[33].

[32] Artikel 7.3.8, derde lid, Jeugdwet
[33] Artikel 7.3.11, tweede lid, onder a, Jeugdwet

Hoofdstuk 3

iJw

Artikel 12 iJw

Verplicht gebruik elektronisch berichtenverkeer voor
toewijzen, starten, stoppen, declareren, en leveren van jeugdhulp
(producten, diensten of resultaten).

Alleen inspanningsgericht en outputgerichte uitvoeringsvariant

Partijen handelen volgens de meest actuele voorschriften zoals vastgelegd in het Informatiemodel i-Standaarden, gepubliceerd op de website van Zorginstituut Nederland.
In dit Informatiemodel staan de bedrijfs-, operationele - en technische regels en standaarden. De Jeugdhulpaanbieder zorgt ervoor dat hij beschikt over adequaat werkende software zodat hij aan zijn verplichtingen op het gebied van registratie, communicatie en verantwoording kan voldoen, zoals vermeld in het Informatiemodel en in het actuele en voor de uitvoeringsvariant van toepassing zijnde Standaard Administratieprotocol van het Ketenbureau i-Sociaal domein en eventuele nadere richtlijnen, zoals van het Zorginstituut Nederland. De Jeugdhulpaanbieder draagt zorg voor een tijdige, juiste en volledige aanlevering van berichten in het iJw berichtenverkeer aan de Gemeente. De Gemeente draagt zorg voor een tijdige, juiste en adequate administratie.

Verplichte toepassing informatiestandaard Jeugdwet
Artikel 6c.1 lid 1 Regeling Jeugdwet stelt dat het college voor de bekostiging van jeugdhulp gebruik kan maken van de inspanningsgerichte en outputgerichte uitvoeringsvariant[34].
Lid 2 van dat artikel stelt dat áls het college van een van deze uitvoeringsvarianten gebruikt maakt, het gehouden is de voor de wijze van financiering, de administratieve processen en de gegevensuitwisseling de iJw-standaard[35] toe te passen. Het derde lid expliciteert wat
de wetgever verstaat onder toepassing van de iJw namelijk dat er in ieder geval overeen-komstig de iJw, elektronisch berichtenverkeer is tussen gemeenten en jeugdhulpaanbieders bij het toewijzen, factureren en declareren, en leveren van producten, diensten of resultaten. Hieruit volgt dat het iJw-berichtenverkeer dus niet verplicht is gesteld bij toepassing van de taakgerichte uitvoeringsvariant.

Deze bepaling is de contractuele uitwerking van artikel 6c.1 Regeling Jeugdwet.
De verplichtingen gelden wederzijds, als de ene partij niet ‘levert’ kan de andere partij niet ‘presteren. Zowel de jeugdhulpaanbieder als de gemeente moeten zich aan de standaarden aan houden. De standaard omvat onder meer afspraken over processen en gegevens die moeten voldoen aan regels die weer zijn onderverdeeld in uitgangspunten, bedrijfsregels, invulinstructies, condities, technische regels en constraints[36]. Voor een passende uitvoering van de contractuele afspraken is een adequate communicatie, informatie- en (elektronische) gegevensuitwisseling vereist tussen de deelnemende partijen. Naast de softwareleveranciers die aan beide zijden van de keten een belangrijke rol vervullen, vereist dit van gemeenten en aanbieders de nodige aandacht op verschillende niveaus en om deskundige inzet van inhoudelijke, functionele en technische expertise. Per uitvoeringsvariant is een standaard administratieprotocol beschikbaar dat helpt bij een passende implementatie van de afspraken en een soepele werking van het berichtenverkeer tussen gemeenten en jeugdhulpaanbieders.

[34] Zorginstituut Nederland, https://www.istandaarden.nl/binaries/content/assets/istandaarden/iwmo/handreiking-uitvoeringsvarianten-iwmo-en-ijw.pdf, geraadpleegd op 29 maart 2022
[35] Zorginstituut Nederland, https://www.istandaarden.nl/ijw geraadpleegd op 29 maart 2022
[36] Zorginstituut Nederland, https://www.istandaarden.nl/over-istandaarden/istandaarden/begrippenlijst, geraadpleegd op 29 maart 2022

Hoofdstuk 4

Declaratie en betaling

Artikel 13 Onverschuldigde betaling

Onverschuldigde betalingen gedurende de duur van de Overeenkomst of enig voorafgaand jaar: verjaringstermijnen van toepassing.

Ten onrechte gedane betalingen gedurende de duur van de Overeenkomst of gedaan in enig voorafgaand jaar leiden tot ten minste terugvordering van hetgeen onterecht is voldaan, vermeerderd met wettelijke rente en te maken kosten, al dan niet verrekend met nog openstaande dan wel toekomstige declaraties.

Terug te vorderen, niet verschuldigde betaling inclusief rente en kosten
Als bijvoorbeeld geld wordt overgeboekt naar een verkeerd rekeningnummer of een declaratie per abuis twee keer wordt betaald, dan kan dit bedrag teruggevorderd worden door een beroep te doen op een onverschuldigde betaling[37]. Voor een onverschuldigde betaling geldt een verjaringstermijn van 5 jaar die begint te lopen op het moment dat de schuldeiser (de gemeente) weet dat er een onverschuldigde betaling heeft plaatsgevonden en deze weet wie de betaling heeft ontvangen. De vordering verloopt in ieder geval 20 jaar na de onverschuldigde betaling (absolute verjaringstermijn)[38]. Deze bepaling is een aanvulling op de Algemene inkoopvoorwaarden van de VNG: “Lex specialis derogat legi generali”; (een bijzondere bepaling gaat voor op een algemene bepaling).

[37] Artikel 6:203 Burgerlijk Wetboek
[38] Artikel 3:307 Burgerlijk Wetboek

Artikel 14 Declaratie en betaling van de geleverde jeugdhulp

Declaratie en betaling van geleverde jeugdhulp op cliëntniveau.

Partijen verplichten zich, in aanvulling op afspraken gemaakt in deel 1 en/of deel 2 van de Overeenkomst, te handelen volgens het actuele en voor de uitvoeringsvariant van toepassing zijnde Standaard Administratieprotocol van het Ketenbureau i-Sociaal domein.

Declareren op cliëntniveau conform iJw-standaard

Een declaratie is een verantwoordingsdocument waarin een geleverde dienst of geleverd product wordt weergegeven[39]. Het landelijk berichtenverkeer ondersteunt uitsluitend de uitwisseling van declaratieberichten op basis waarvan gemeenten hun betalingen aan jeugdhulpaanbieders (dienen te) verrichten. Voor de inspanningsgerichte en outputgerichte uitvoeringsvariant zijn standaard administratieprotocollen (SAP) vastgesteld waarin de
iJw-standaard ook voor het declareren is uitgewerkt in een op de uitvoeringspraktijk gerichte instructie ten behoeve van de administratieve verwerking en de vertaling van
de contractuele afspraken naar de inrichting van de applicaties, processen, gegevens,
het berichtenverkeer, waaronder de geldende termijnen en de van toepassing zijnde
overige voorschriften zoals toegelicht bij artikel 12 in dit deel van de contractstandaard.
De declaratieprocessen zijn beschreven in de paragrafen 2.5 van de standaard administratieprotocollen inspanningsgericht[40] en outputgericht[41]. Bij de taakgerichte uitvoeringsvariant is geen sprake van declaraties op cliëntniveau. De taakgerichte uitvoeringsvariant kent drie implementatiewijzen: één met gebruik van berichtenverkeer waarbij alleen de Start- en Stopberichten worden gebruikt, één met gebruik van berichtenverkeer waarbij het volledige berichtenverkeer wordt gebruikt (uitgezonderd de declaratieberichten) en één zonder gebruikmaking van het berichtenverkeer[42].

[39] Zorginstituut Nederland, https://informatiemodel.istandaarden.nl/2020/object_7.html?object=154650, geraadpleegd op 29 maart 2022

[40] SAP Inspanningsgerichte uitvoeringsvariant, https://i-sociaaldomein.nl/attachment/entity/5cdde525-6cbf-41c2-9655-f0abf9ed02bf, geraadpleegd op 29 maart 2022

[41] SAP Outputgerichte uitvoeringsvariant, https://i-sociaaldomein.nl/attachment/entity/1a3c3943-71ab-4347-9c73-cf361939362e, geraadpleegd op 29 maart 2022

[42] SAP Taakgerichte uitvoeringsvariant, https://i-sociaaldomein.nl/file/download/bc8d3b40-9e96-4ac4-95f6-67a7e86613b4/sap-taakgericht-versie-3.pdf, p.4, geraadpleegd op 11 mei 2022

Artikel 15 Uitgangspunten voor betaling - lid 1

Vergoeding jeugdhulp cf. deel 1 en/of 2 + bijlagen

De vergoeding van de jeugdhulp vindt plaats Overeenkomstig de afspraken die partijen hebben gemaakt in deel 1 en/of 2 van deze Overeenkomst inclusief relevante bijlagen.

Vergoeding omvat afspraken over kernbeding, aanvullende afspraken en bijlagen
Dit eerste lid bepaalt waarop de vergoeding van gemeenten aan jeugdhulpaanbieders betrekking heeft. Dat betreft in ieder geval het kernbeding (jeugdhulp, kwaliteitsvereisten en prijs) zoals omschreven in deel 1 (gemeente-individuele aanbieder) van de contract-standaard, maar ook de aanvullende afspraken omschreven in deel 2 (gemeente-alle gecontracteerde aanbieders) inclusief eventuele afspraken die in bijlagen hierover zijn vastgelegd.

Artikel 15 Uitgangspunten voor betaling - lid 2

Kosten voortvloeiend uit de afspraken in deel 2 van de contractstandaard zijn verdisconteerd in de prijs van de geleverde jeugdhulp.

De Gemeente vergoedt alleen de gerealiseerde jeugdhulp zoals beschreven in Deel 1 en Deel 3, artikel 1.

Kosten voor afspraken verdisconteerd in prijs geleverde jeugdhulp
Dit tweede lid van deze bepaling expliciteert dat betaling plaatsvindt van jeugdhulp waar-voor de jeugdhulpaanbieder is gecontracteerd (kernbeding) en dat door de jeugdhulp-aanbieder is verleend (geleverd) aan de jeugdige die op grond van de daarvoor gestelde wettelijke bepalingen of gemeentelijke regelgeving naar hem is verwezen. Een en ander in overeenstemming met artikel 1 (levering van jeugdhulp) van deel 3 van deze contract-standaard. De redactie van lid 2 van dit artikel bepaalt dat kosten voor de aanbieder die voortvloeien uit de afspraken in deel 2 en eventuele bijlagen, zijn verdisconteerd in de prijs van de daadwerkelijk aan de jeugdige geleverde jeugdhulp[43].

[43] Een en ander valt buiten de reikwijdte van de Handreiking 'Inzicht in Tarieven' en is daaraan derhalve niet strijdig.

Hoofdstuk 5

Fraude, integriteit, niet nakoming en geschillen

Artikel 16 UBO (Ultimate Benifical Owner)

Toelichting op het UBO-register

Op 27 september 2020 is het UBO-register voor vennootschappen en andere juridische entiteiten in werking getreden. Het UBO-register is onderdeel van het handelsregister.
Bij inschrijving van nieuw opgerichte entiteiten in het handelsregister dienen de uiteindelijk belanghebbenden van die entiteiten in het UBO-register te worden ingeschreven[44].

De volgende informatie moet worden ingeschreven in het UBO-register, waarvan publiek toegankelijk:

- naam;
- geboortemaand, geboortejaar,
- woonstaat en nationaliteit;
- aard en omvang van het gehouden economisch belang (dit ziet enkel op aandelen, stemrechten of eigendomsbelang, in bandbreedtes van 25%);

Niet publiek toegankelijk:

- geboortedag, geboorteplaats, geboorteland en woonadres;
- BSN / buitenlands fiscaal identificatienummer (TIN);
- afschriften van documenten op grond waarvan de voormelde persoonsgegevens zijn geverifieerd (bijv. kopie paspoort);
- afschriften van documenten waaruit de aard en omvang van het door de UBO gehouden economisch belang blijken[45].

Het UBO-register is van belang in het kader van het voorkomen van fraude met zorggelden. Het register maakt zichtbaar wie de uiteindelijke ontvanger is van de winsten van een onderneming.

[44] Kamer van Koophandel, https://www.kvk.nl/inschrijven-en-wijzigen/ubo-opgave/zijn-de-gegevens-van-ubos-in-het-ubo-register-openbaar/, geraadpleegd op 29 maart 2022

[45] Handelsregisterbesluit 2008, artikel 35b lid 2, https://zoek.officielebekendmakingen.nl/stb-2020-339.html, geraadpleegd op 29 maart 2022

Artikel 16 UBO - lid 1

Jeugdhulpaanbieder verantwoordelijk voor UBO-registratie

De Jeugdhulpaanbieder heeft geen UBO('s) die onder een wettelijke sanctieregeling zoals bedoeld in lid 2 van dit artikel valt/vallen.

Gevolgen voor jeugdhulpaanbieder met UBO die voorkomt op een sanctielijst
Deze bepaling sluit jeugdhulpaanbieders met een UBO die voorkomt op een sanctielijst, uit van de levering van jeugdhulp[46] en legt de verantwoordelijkheid voor de registratie in het Handelsregister primair bij de jeugdhulpaanbieder. Het Handelsregisterbesluit 2008 kent geen uitzondering voor jeugdhulpaanbieders. De Sanctiewet 1977 is van toepassing op een ieder. De Wet ter voorkoming van witwassen en financieren van terrorisme (Wwft) is niet relevant voor deze bepaling.

Let wel, de jeugdhulpaanbieder registreert zelf de UBO in het Handelsregister.
De opdrachtgever wordt daarom geadviseerd zich actief op te stellen voor wat betreft de controle op de naleving van de UBO-registratie en de sanctielijstvermeldingen.

[46] Voorbeelden van sanctielijsten, https://companyinfo.nl/compliance-wiki/sanctielijst/, geraadpleegd op 29 maart 2022

Artikel 16 UBO - lid 2

Geen betalingen als UBO is vermeld op sanctielijst:

- Gemeente gebruikt landelijk UBO-register voor controle
- Jeugdhulpaanbieder verstrekt indien noodzakelijk op eerste verzoek UBO-gegevens

Onverminderd hetgeen bepaald is in lid 1, betaalt de Gemeente nooit aan een Jeugdhulp-aanbieder waarvan de UBO('s) is/zijn vermeld op een sanctielijst behorend bij de Sanctiewet en -regelgeving. Om dit te kunnen controleren maakt de Gemeente onder andere gebruik van het landelijk UBO-register. De Jeugdhulpaanbieder draagt daartoe – als voor hem een registratieplicht geldt – zorg voor een juiste UBO-registratie in het landelijk UBO-register. Mocht de Gemeente de UBO(‘s) niet zelf, onder andere door gebruikmaking van het landelijk UBO-register, kunnen vaststellen dan verstrekt de Jeugdhulpaanbieder op eerste verzoek van de Gemeente deze informatie aan de Gemeente.

Geen betalingen aan jeugdhulpaanbieder met UBO op sanctielijst

Een belangrijk gevolg voor een jeugdhulpaanbieder met een UBO die voorkomt op een sanctielijst is dat de opdrachtgever geen betalingen verricht, ook niet als de betaling betrekking heeft op reeds geleverde jeugdhulp. Verder legt– onverlet het uitgangspunt dat gemeenten dit register in beginsel zelf (kunnen) raadplegen – in dit tweede lid de verplichting aan de jeugdhulpaanbieder op om na een eerste verzoek daartoe, de gegevens van een UBO aan de gemeente te verstrekken. Zie ook de toelichting bij het voorgaande
lid van deze bepaling: de Sanctiewet 1977 is van toepassing op een ieder. De Wet ter voor-koming van witwassen en financieren van terrorisme (Wwft) is niet relevant voor deze bepaling.

Artikel 16 UBO - lid 3

Ook bij een geldige Overeenkomst wordt nooit betaald als:

- geen UBO bekend is gemaakt
- als de UBO voorkomt op een sanctielijst

Onverminderd de geldigheid van deze Overeenkomst betaalt de Gemeente nooit aan een Jeugdhulpaanbieder die zijn UBO niet bekend maakt of waarvan een UBO onder een wettelijke sanctieregeling valt.

Geen UBO of UBO op sanctielijst, geen betalingen

Deze bepaling legt aan de jeugdhulpaanbieder de verplichting op gegevens betreffende UBO's aan de gemeente te verstrekken, omdat anders geen betalingen worden gedaan.
Ook worden geen betalingen gedaan aan jeugdhulpaanbieders die een (geregistreerde) UBO hebben die tevens voorkomt op een van de sanctielijsten. De inschatting is dat de administratieve lasten van deze bepaling zijn beperkt zijn, omdat de jeugdhulpaanbieders altijd hun UBO moeten registreren. Het UBO register is bedoeld ter voorkoming van misbruik van het financiële stelsel, zoals fraude, witwassen en financieren van terroristische activiteiten. Zie ook de toelichting bij voorgaande leden van deze bepaling: de Sanctiewet 1977 is van toepassing op een ieder. De Wet ter voorkoming van witwassen en financieren van terrorisme (Wwft) is niet relevant voor deze bepaling.

Artikel 16 UBO - lid 4

UBO niet te achterhalen én Jeugdhulpaanbieder na 1e verzoek
geen UBO-informatie verstrekt:

- mogelijkheid betalingen op te schorten
- totdat de juiste informatie is verkregen

Indien de Gemeente de UBO('s) van de jeugdhulpaanbieder niet kan achterhalen en de Jeugdhulpaanbieder na het eerste verzoek van de Gemeente geen informatie verstrekt over de UBO('s) zoals bedoeld in lid 2, dan heeft de Gemeente de mogelijkheid om betalingen aan de Jeugdhulpaanbieder op te schorten totdat de Gemeente toereikende informatie over de UBO('s) van de Jeugdhulpaanbieder heeft verkregen.

Bij ontoereikende UBO-informatie wordt betaling opgeschort
Mocht om welke reden ook, de gemeente niet (kunnen) beschikken over de vereiste informatie met betrekking tot de UBO(‘s) van de jeugdhulpaanbieder, dan schort de gemeente betalingen voor eventueel reeds geleverde jeugdhulp op tot deze over alle vereiste en benodigde informatie beschikt. De aanleververplichting en bewijslast rust op de jeugdhulpaanbieder. De inschatting is dat de administratieve lasten van deze bepaling zijn beperkt zijn, omdat de jeugdhulpaanbieders altijd hun UBO moeten registreren.

Artikel 17 Materiële controle en fraude - lid 1

Materiële controle en fraudeonderzoek:
- wat betekent het?
- wanneer is het van toepassing?
- hoe wordt het uitgevoerd?
- welke voorwaarden gelden?

De Gemeente is gerechtigd tot het verrichten van materiële controle en het doen van fraudeonderzoek volgens paragraaf 6b van de Regeling Jeugdwet.

De gemeente mag materiële controle en fraudeonderzoek uitvoeren
De gemeente is gerechtigd om persoonsgegevens te verwerken van een jeugdige of zijn ouders, waaronder het Burgerservicenummer van de jeugdige en bijzondere categorieën van persoonsgegevens en persoonsgegevens van strafrechtelijke aard als deze gegevens noodzakelijk zijn voor het uitvoeren van controle of onderzoek naar fraude[47]. Op grond van het tweede lid van artikel 7.4.0 Jeugdwet is de jeugdhulpaanbieder verplicht de daartoe benodigde gegevens te verstrekken. Lid 4 en 5 van hetzelfde artikel hebben aan de Minister de bevoegdheid gegeven te regelen welke gegevens mogen worden verwerkt voor de uitvoering van de werkzaamheden en op welke wijze en met welke middelen dat dient te gebeuren, evenals de voorschriften voor eventuele verdere verwerking. De voorschriften met betrekking tot de verwerking van persoonsgegevens ten behoeve van materiële controle en fraudebestrijding zijn uitgewerkt in de Regeling Jeugdwet[48]. Dit eerste lid van deze bepaling dient ter bewustwording en bevestiging van de bevoegdheid van de gemeente ter zake en de daaruit voortvloeiende verplichtingen voor de jeugdhulpaanbieder.

Materiële controle is gedefinieerd als een onderzoek waarbij het college of een door het college aangewezen persoon nagaat of de gedeclareerde prestatie is geleverd en, indien het college de materiële controle daar ook toe wenst uit te strekken, of die prestatie aansluit bij de beschikking, en/of een gemandateerde aanbieder zich aan dat mandaat heeft gehouden, en/of de declaratie past binnen een verwijzing door een huisarts, medisch specialist of jeugdarts, en/of een door een gecertificeerde instelling afgegeven beschikking, en/of deze aansluit op een rechterlijke uitspraak (JB/JR) en/of de declaratie aansluit bij de gemeentelijke verantwoordelijkheid op grond van het woonplaatsbeginsel[49].

Fraudeonderzoek is gedefinieerd als een onderzoek waarbij het college of een door het college aangewezen persoon nagaat of degene die bij de gemeente een bedrag voor (geleverde) jeugdhulp in rekening brengt, valsheid in geschrifte, bedrog, benadeling van rechthebbenden of verduistering pleegt of tracht te plegen ten nadele van de gemeente, met het doel een betaling of ander voordeel te verkrijgen waarop hij geen recht heeft of kan hebben[50].

De omstandigheden en voorwaarden waaronder, de reikwijdte en diepgang van de onderzoeken, de wijze waarop en door wie de onderzoeken worden uitgevoerd, de eisen aan de uitvoerende

---

47 Artikel 7.4.0 lid 1 sub d Jeugdwet
48 § 6b Regeling Jeugdwet
49 Artikel 8.2.1, lid 3 Jeugdwet
50 Wij hebben in de formele documenten alleen kunnen terugvinden dat de gemeente onderzoek doet naar fraude. Wij hebben geen bevoegdheden gevonden om ook werkelijk fraude vast te stellen (als in besluitvorming). Onze aanname is dat de gemeentelijke toezichthouder op basis van Titel 5.2 Awb fraude kan vaststellen. Zie ook het vierde lid van deze bepaling.

functionarissen en/of beroepsbeoefenaren en met wie welke gegevens mogen worden gedeeld, is uitgewerkt in een handreiking Materiële controle[51]. Onderzoek op cliëntniveau kan een signaal zijn voor het starten van fraudeonderzoek. Ook andere signalen kunnen daartoe aanleiding geven, het is dus niet beperkt tot het eerstgenoemde onderzoek. De UBO-registratie staat geheel los van deze materie.

[51] VNG, Handreiking voor de uitvoering van de ministeriële regeling Jeugdwet (uitwisselen persoonsgegevens) voor het onderdeel materiële controle, https://vng.nl/sites/default/files/2021-07/210628-materiele-controle-jeugdwet.pdf, geraadpleegd op 29 maart 2022

Artikel 17 Materiële controle en fraude - lid 2

Bij fraude
- geen vergoeding
- wel leveringsplicht

De jeugdhulpaanbieder verliest bij fraude het recht op vergoeding uit hoofde van deze Overeenkomst voor dat deel van de levering van jeugdhulp waarbij fraude is vastgesteld, onverminderd zijn verplichting jeugdhulp te blijven leveren.

In geval van fraude: geen vergoeding, wel leveringsplicht jeugdhulp
Als de gemeente fraude door de jeugdhulpaanbieder constateert[52,53] mag de jeugdige daarvan geen nadeel ondervinden. De levering van de jeugdhulp aan de jeugdige en/of de ouders moet daarom ongestoord worden voortgezet, echter komt het recht op vergoeding door de gemeente, voor dat deel van de levering waarop de fraude betrekking heeft, te vervallen. De betaling is, zo lang sprake is van deze situatie, door of namens de jeugdhulpaanbieder niet rechtens afdwingbaar.

[52] Indien voorschriften tevens strafrechtelijk kunnen worden gehandhaafd, zullen naast toezichthoudende ambtenaren ook opsporingsambtenaren de overtreding kunnen vaststellen. Deze ambtenaren moeten, indien zij een strafbaar feit constateren, in plaats van een rapport een ambtsedig proces verbaal opmaken (art. 152 Wetboek van Strafvordering).

[53] Onze aanname is dat de gemeentelijk toezichthouder op basis van Titel 5.2 Awb fraude kan vaststellen.

Artikel 17 Materiële controle en fraude - lid 3

Melding van (vermoeden van) fraude door het college:
- bij de Inspectie gezondheidszorg en jeugd (niet verplicht)
- bij het Openbaar Ministerie (verplicht)

De Gemeente meldt fraude en overtredingen van de Jeugdwet bij de IGJ en het Openbaar Ministerie.

Fraude wordt gemeld bij IGJ en OM

De aanname is dat de gemeentelijk toezichthouder op grond van Titel 5.2 Algemene wet bestuursrecht, fraude kan vaststellen. De gemeentelijk toezichthouder dient bij verordening te zijn aangewezen[54]. De Gemeente ziet toe op rechtmatigheid, de IGJ op kwaliteit.

IGJ: De Inspectie gezondheidszorg en jeugd heeft tot taak het onderzoeken van de kwaliteit in algemene zin van jeugdhulpaanbieders en houdt bij de uitvoering daarvan rekening met de behoeften van gemeenten[55]. De Inspectie hanteert voor meldingen, ook die van gemeenten, in het kader van deze bepaling de Leidraad Meldingen Jeugd[56]. De Inspectie neemt meldingen van gemeenten in behandeling (art. 8) als “Andere melding”, zijnde een andere melding dan een verplichte melding (art. 7), beoordeelt deze melding (art. 9) en bepaalt welke vervolg acties nodig (lid 1) of mogelijk (lid 2) zijn.

OM: Gemeenten (openbare colleges en ambtenaren) die bij de uitvoering van hun taken kennis krijgen van een misdrijf[57] waarbij sprake is van een inbreuk op of onrechtmatig gebruik van een regeling waarvoor de gemeente verantwoordelijk is of waarvan de zorg voor de naleving aan hen is opgedragen, zijn verplicht daarvan onmiddellijk melding te doen aan de officier van justitie of aan een van zijn hulpofficieren. De stukken die op de zaak betrekking hebben moeten daarbij worden overhandigd[58].

[54] https://vng.nl/vragen-en-antwoorden/is-de-grondslag-voor-een-toezichthouder-jeugd-opgenomen-in-de-modelverordening-jeugdhulp, geraadpleegd op 2 juni 2022

[55] Artikel 9.1 Jeugdwet

[56] IGJ, https://www.igj.nl/binaries/igj/documenten/richtlijnen/2015/10/1/leidraad-meldingen-jeugd/2018-12-11-Leidraad+Meldingen+Jeugd+DEF.pdf, geraadpleegd op 30 maart 2022

[57] De gemeente stelt geen misdrijf vast. Maar kan wel signalen krijgen dat sprake is van een misdrijf. De gemeentelijk toezichthouder kan hier ook kennis van nemen. In deze gevallen kan de gemeente het OM informeren. Het is zelfs een wettelijke verplichting (162 Sv).

[58] Artikel 162 lid 1 aanhef jo. sub c. Wetboek van Strafvordering

Artikel 18 Niet nakoming - lid 1

Gevolgen niet nakoming
- belang van duidelijke afspraken
- in gebrekestelling
- verzuim

Als de Jeugdhulpaanbieder tekortschiet in de nakoming van één of meer verplichtingen uit deze Overeenkomst stelt de Gemeente hem in gebreke, tenzij nakoming van de betreffende verplichting al blijvend onmogelijk is, in welk geval de Jeugdhulpaanbieder onmiddellijk in verzuim is.

Gevolgen van niet nakomen van verplichtingen uit de Overeenkomst
Deze bepaling is beperkt tot het in verzuim brengen van de jeugdhulpaanbieder en het mogelijk maken van juridische remedies. Dit staat los van artikel 17 lid 2, waarbij dit niet nodig is.

Bij niet nakoming van de afspraken blijkt het belang van een goed opgestelde Overeenkomst van opdracht. Niet nakoming is alleen aantoonbaar als de afspraken voor zowel de gemeente als de Jeugdhulpaanbieder duidelijk en concreet zijn vastgelegd. Als bijvoorbeeld geen duidelijke termijn is gesteld of expliciete afspraken over de hulp zijn gemaakt door de gemeente, zal het moeilijk worden de Jeugdhulpaanbieder te verwijten dat deze niet tijdig of niet de afgesproken hulp aan een jeugdige heeft geleverd. Deze bepaling wijkt af van de Algemene inkoopvoorwaarden van de VNG.

Als sprake is van niet nakoming, volgt eerst een ingebrekestelling (een schriftelijke aanmaning) en komt de Jeugdhulpaanbieder de afspraken dan nog niet na, dan is deze in verzuim.

Van **verzuim** is sprake gedurende de tijd dat de afspraken niet zijn nagekomen terwijl dat wel had gemoeten, tenzij[59]:
- de vertraging niet is toe te rekenen aan de Jeugdhulpaanbieder;
- nakoming niet meer mogelijk zal zijn.

Voor zover voor deze bepaling relevant, kan gebruik worden gemaakt van een van de escalatieladders (gemeenten en jeugdhulpaanbieders), beschreven in het inkoopdocument.

[59] Artikel 6:81 Burgerlijk Wetboek

Artikel 18 Niet nakoming - lid 2

Ingebrekestelling
- schriftelijk
- redelijke termijn
- fatale termijn

De ingebrekestelling is een schriftelijke aanmaning waarbij de Gemeente aan de Jeugdhulpaanbieder een redelijke termijn gunt om alsnog zijn verplichtingen na te komen. Deze termijn heeft het karakter van een fatale termijn.

Redelijke termijn bij ingebrekestelling heeft karakter fatale termijn
De ingebrekestelling (schriftelijke aanmaning) geeft de gemeente de Jeugdhulpaanbieder die de afspraken niet (volledig) nakomt een laatste kans om de afspraken binnen een redelijke termijn na te komen[60]. Komt de Jeugdhulpaanbieder dan nog niet na, dan is deze in verzuim.

De **redelijke termijn** is door de Hoge Raad gepreciseerd: “De lengte van de termijn voor nakoming die aan de schuldenaar moet worden gegeven, hangt van de omstandigheden af. Een relevante omstandigheid is de tijd die de schuldenaar vóór de aanmaning heeft gehad om zich voor te bereiden. In de meeste gevallen staat het de schuldenaar niet vrij om te wachten met het verrichten van voorbereidende handelingen tot hij aangemaand wordt.”[61]
Dit betekent dat ook de communicatie voorafgaand aan de ingebrekestelling meetelt.
De ingebrekestelling is vooral bedoeld is om tot een redelijke oplossing te komen en moet in de praktijk ook zonder rechtskennis kunnen worden toegepast.

De **fatale termijn** in deze bepaling heeft het karakter van de fatale termijn in de zin van artikel 83 aanhef en onder a, Boek 6 van het Burgerlijk Wetboek (intreden van verzuim zonder verdere ingebrekestelling).

[60] Artikel 6:82 lid 1 Burgerlijk Wetboek
[61] ECLI:NL:HR:2019:1581, Hoge Raad, 18/03216

Artikel 18 Niet nakoming - lid 3

Ontbinding van de Overeenkomst
- geheel of gedeeltelijk

In geval van niet nakoming van de verplichtingen uit deze Overeenkomst is de Jeugdhulpaanbieder in verzuim en behoudt de Gemeente zich het recht voor de Overeenkomst (gedeeltelijk) te ontbinden.

Geheel of gedeeltelijke ontbinding van de Overeenkomst
Ontbinding is de juridische benaming voor een van de manieren (andere voorbeelden zijn beroep op nietigheid, vernietiging, opzegging, wederzijds goedvinden) voor het beëindigen van een Overeenkomst. Deze bepaling ziet op de ontbinding wegens tekortkoming[62].
De gemeente kan er voor kiezen de Overeenkomst niet in z'n geheel, maar voor een gedeelte te ontbinden[63]. Let wel: verlies van recht op betaling zoals bepaald in artikel 17
lid 2, staat los van ontbinding (en verzuim).

[62] artikel 6:265 lid 1 Burgerlijk Wetboek
[63] Artikel 6:270 Burgerlijk Wetboek

Artikel 18 Niet nakoming - lid 4

Behoudens (gedeeltelijke) ontbinding:

- te treffen maatregelen inspannings- en outputgerichte uitvoeringsvariant
- te treffen maatregelen taakgerichte uitvoeringsvariant

Onverminderd het recht op ontbinding, heeft de Gemeente de mogelijkheid om, als vast is komen te staan dat de Jeugdhulpaanbieder de afspraken in deze Overeenkomst niet nakomt, passende maatregelen te nemen om de vastgestelde tekortkomingen op te heffen. Deze maatregelen kunnen bestaan uit:

Inspannings uitvoeringsvariant:

- het aanpassen van de afspraak over prestaties en tarieven;
- het terugvorderen of verrekenen van (een deel van) het bedrag dat bestempeld is als onrechtmatig;
  het opleggen van een korting van maximaal 5% op de afgesproken tarieven;
- het opzeggen van de Overeenkomst.

Bij (gedeeltelijke) ontbinding ontstaat een verbintenis tot waardevergoeding

Ontbinding heeft geen terugwerkende kracht, wat inhoudt dat de prestaties (jeugdhulp) die al zijn verricht niet hun rechtsgrond verliezen[64]. Gevolg hiervan is dat bij ontbinding een verbintenis tot ongedaanmaking ontstaat, echter omdat terugdraaien van reeds geleverde jeugdhulp niet mogelijk is, komt een verbintenis tot waardevergoeding tot stand[65]. Schadevergoeding is aanvullend op de in de bepaling genoemde elementen (en volgt uit de wet). De maatregelen zijn afgestemd op - en zien op een bij de afspraak passende uitvoering. Elk van de uitvoeringsvarianten in deze bepaling, betreffen keuzes uit één of een combinatie van uitwerking(en) die voorzie(t)(n) in deze waardevergoeding. Deze bepaling houdt geen verband met de fraudebepaling (art. 17).

[64] Artikel 6:271 Burgerlijk Wetboek
[65] Artikel 6:272 Burgerlijk Wetboek

Artikel 18 Niet nakoming - lid 5

Toerekenbaar tekortschieten

- schadevergoeding door Jeugdhulpaanbieder
- inspanning gemeente, schade zoveel als mogelijk te beperken

Onverminderd het bepaalde in lid 3 is de Jeugdhulpaanbieder als deze toerekenbaar tekortschiet in de nakoming van één of meer verplichtingen uit deze Overeenkomst aansprakelijk voor vergoeding van de door de Gemeente en de jeugdigen ten gevolge van
de tekortkoming geleden c.q. te lijden schade, met dien verstande, dat de Gemeente alles dient te ondernemen wat men redelijkerwijs mag verwachten om de schade te beperken. Deze aansprakelijkheid doet niet af aan de plicht van de Jeugdhulpaanbieder om de jeugdhulp volgens de onderhavige Overeenkomst naar behoren uit te voeren.

Wederzijdse inspanningen: schade vergoeden én schade beperken
Als de gemeente beslist de Overeenkomst (gedeeltelijk) te ontbinden én er sprake is van aan de Jeugdhulpaanbieder toe te rekenen gronden voor die beslissing (wanprestatie), dan is
de Jeugdhulpaanbieder aansprakelijk voor de geleden of te lijden schade van zowel de gemeente als van de jeugdige[66]. De Gemeente dient zich in te spannen om de schade die ontstaat of nog kan ontstaan zo veel mogelijk te beperken[67].

[66] Artikel 6:277 lid 1 Burgerlijk Wetboek
[67] Artikel 6:2 lid 1 Burgerlijk Wetboek

Artikel 18 Niet nakoming - lid 6

Onjuiste informatie tijdens inkoopprocedure

- is tekortkoming in nakoming

Een onjuistheid of onvolledigheid van hetgeen de Jeugdhulpaanbieder heeft verklaard ten behoeve van de inkoopprocedure, stellen partijen gelijk met een tekortkoming in de nakoming van deze Overeenkomst als bedoeld in dit artikel.

Gevolgen onjuiste verklaring(en) tijdens inkoopprocedure

Deze bepaling stelt onjuiste of onvolledige informatie die door de Jeugdhulpaanbieder is verstrekt tijdens de inkoopprocedure, gelijk aan een tekortkoming in de nakoming van de (mede) op basis daarvan tot stand gekomen Overeenkomst. Het is een explicitering van een grond om te ontbinden die samenhangt met de doorlopen inkoopprocedure. Immers kan pas later blijken dat de gemeente het aanbod niet zou hebben aanvaard (ofwel had gemeente geen aanbod gedaan aan de aanbieder) bij juiste informatie[68].

[68] Artikel 6:228 van het Burgerlijk wetboek bepaalt dat een Overeenkomst die tot stand komt onder invloed van dwaling vernietigbaar is en de dwalende partij dus onder de aangegane verplichting uit kan komen.

Hoofdstuk 6

Duur en einde Overeenkomst

Artikel 19 Duur en einde Overeenkomst - lid 1

Begin- en einddatum

- Deel 1, artikel H

Deze Overeenkomst treedt in werking en eindigt op de in Deel 1 van deze Overeenkomst genoemde data.

Datum in werking en looptijd Overeenkomst

Beide data zijn vermeld in deel 1, artikel H van deze Overeenkomst. Ten aanzien van sommige bepalingen in de deze contractstandaard is het wenselijk dat deze na het einde van de opdracht doorlopen. Dit geldt in het bijzonder voor bepalingen die verband houden met de bescherming van persoonsgegevens. Zie deel 3, artikel 22 lid 7 van de contractstandaard: *"Bepalingen van deze Overeenkomst die materieel van betekenis blijven nadat de Overeenkomst is geëindigd, behouden hun betekenis. Partijen kunnen van die bepalingen naleving verlangen."*

Artikel 19 Duur en einde Overeenkomst - lid 2

Opzegging met onmiddellijke ingang

De Gemeente kan deze Overeenkomst met onmiddellijke ingang, zonder gerechtelijke tussenkomst, geheel of gedeeltelijk opzeggen:

a. Als de Jeugdhulpaanbieder voldoet aan de uitsluitingsgronden of niet meer voldoet aan de uitvoeringseisen of geschiktheidseisen die gesteld zijn in de Gemeentelijke inkoopdocumenten;
b. Als de Jeugdhulpaanbieder zijn onderneming geheel of ten dele beëindigt;
c. Als de Jeugdhulpaanbieder zes aaneengesloten maanden – die ook (deels) betrekking kunnen hebben op het voorafgaande jaar – geen jeugdhulp heeft verleend aan jeugdigen, (inspanningsgerichte en outputgerichte uitvoeringsvariant:) dan wel geen declaraties heeft ingediend;
d. Als de Jeugdhulpaanbieder op last van de IGJ een maatregel tot sluiting krijgt opgelegd;
e. Als de IGJ concludeert dat de Jeugdhulpaanbieder de kwaliteit van jeugdhulp in zodanige mate niet op peil heeft dat de IGJ geen hersteltermijn geeft of als een eerder gegeven hersteltermijn niet is behaald
f. Als sprake is van door bevoegde instanties geconstateerde fraude of het plegen van een ander strafbaar feit.

Opzegging met onmiddellijke ingang

Een Overeenkomst kan op verschillende manieren worden beëindigd. Opzegging is daar een van. De hoofdregel is dat de opdrachtgever een Overeenkomst te allen tijde kan opzeggen[69]. Daarbij maakt het geen verschil of de Overeenkomst voor bepaalde (door een einddatum) of onbepaalde tijd (bij afronding) is gesloten. In de VNG Algemene inkoopvoorwaarden[70] is gesteld dat opzegging mogelijk is met inachtneming van de opzegtermijn[71] die is bepaald in deze Overeenkomst, tenzij een dergelijke termijn niet is opgenomen, in welk geval de Gemeente een redelijke opzegtermijn moet hanteren mede gelet op de duur van de Overeenkomst[72]. Deze bepaling somt de criteria op waaraan moet zijn voldaan om te gelden als legitieme redenen voor de **onmiddellijke** beëindiging door opzegging, dus zonder daarvoor een bepaalde termijn in acht te hoeven nemen. Overigens is sprake van een 'kan'-bepaling die proportionele toepassing mogelijk maakt. En kan bijvoorbeeld ten aanzien van Ad e) een hersteltermijn worden gegund, afhankelijk van hetgeen de IGJ concludeert.
De voorwaarde Ad f) voldoet aan hoofdstuk 2.5 Aanbestedingswet 2012.

[69] Artikel 7:408 lid 1 Burgerlijk Wetboek
[70] Artikel 24.1 VNG-model-algemene-inkoopvoorwaarden
[71] Zie ook artikel 22 lid 2 van deze Overeenkomst (termijn van drie maanden)
[72] de Hoon, M. W. (2010). Vuistregels voor een redelijke opzegtermijn. Nederlands Juristenblad, 85(21), 1338- 1345

Artikel 19 Duur en einde Overeenkomst - lid 3

Ontbinding met onmiddellijke ingang

Partijen kunnen deze Overeenkomst met onmiddellijke ingang, zonder gerechtelijke tussenkomst, geheel of gedeeltelijk ontbinden:

a. Als de wederpartij haar verplichtingen uit deze Overeenkomst na een deugdelijke ingebrekestelling (voor zover vereist), niet, niet behoorlijk of niet tijdig nakomt, al dan niet blijkend uit de uitkomsten van een (materiële) controle;
b. Als de wederpartij in een situatie van overmacht verkeert en indien is aan te nemen dat deze langer duurt dan dertig kalenderdagen.

Ontbinden, geheel of gedeeltelijk van een Overeenkomst

Deze bepaling ziet naast de ontbinding wegens tekortkoming in de nakoming[73] ook op de situatie waarin nakoming door de Jeugdhulpaanbieder binnen een maand niet mogelijk is.
In het tweede geval ontstaat de bevoegdheid tot ontbinden wanneer de Jeugdhulp-aanbieder de Overeenkomst wegens overmacht niet binnen dertig dagen nakomt en deze niet in verzuim hoeft te zijn [74]. De gemeente kan er voor kiezen de Overeenkomst in z'n geheel of voor een gedeelte te ontbinden[75]. Merk op dat dit een horizontale bepaling is die behalve door de gemeente, ook kan worden gebruikt door de jeugdhulpaanbieder. Overmacht Ad b) is een wettelijk gedefinieerd begrip[76].

[73] Artikel 6:265 lid 1 Burgerlijk Wetboek
[74] Artikel 6:265 lid 2 Burgerlijk Wetboek
[75] Artikel 6:270 Burgerlijk Wetboek
[76] Artikel 6:75 Burgerlijk Wetboek

Artikel 19 Duur en einde Overeenkomst - lid 4

Jeugdhulpaanbieder verplicht tot schadevergoeding

Als de Gemeente, in de gevallen genoemd in lid 2 of 3, tot opzegging of ontbinding met onmiddellijke ingang overgaat, is de Jeugdhulpaanbieder jegens de Gemeente verplicht tot vergoeding van de schade die door opzegging of ontbinding ontstaat. De Gemeente is bij ontbinding of opzegging, op welke wijze dan ook, van deze Overeenkomst geen schade-vergoeding uit welke hoofde dan ook aan de Jeugdhulpaanbieder verschuldigd.

Schadevergoeding na opzegging of ontbinding
Voor **opzegging** ter beëindiging van een Overeenkomst wordt gekozen als geen sprake is van toerekenbaar tekortschieten (wanprestatie) in de uitvoering van de contractuele verplichtingen door de Jeugdhulpaanbieder. Geen van de gronden voor de onmiddellijke opzegging zonder gerechtelijke tussenkomst zoals genoemd in sub a) tot en met f) van het tweede lid kwalificeren als toerekenbaar tekortschieten, maar zijn wel gegronde redenen voor de opzegging.

De ***ontbinding*** van de Overeenkomst op grond van lid 3 van deze bepaling kwalificeert de Jeugdhulpaanbieder als ‘de partij wier tekortkoming een grond voor ontbinding heeft opgeleverd’. De Jeugdhulpaanbieder is als ‘de partij’ dan verplicht de schade te vergoeden die het gevolg is van de ontbinding van de Overeenkomst[77].

[77] Artikel 6:277 lid 1 Burgerlijk Wetboek

Artikel 19 Duur en einde Overeenkomst - lid 5

Bij ontbinding, opzegging of beëindiging bedrijfsvoering:
- medewerking aan continuïteit jeugdhulp
- medewerking aan overdracht
- beschikbaarstelling cliëntgegevens

Inspanningsgerichte- en Outputgerichte uitvoeringsvariant:
In geval van ontbinding of opzegging van deze Overeenkomst of beëindiging van de bedrijfsvoering van de Jeugdhulpaanbieder werkt de Jeugdhulpaanbieder mee aan de continuïteit van de jeugdhulp aan de jeugdigen. De Jeugdhulpaanbieder werkt mee aan een zorgvuldige overdracht van jeugdigen aan een andere, gecontracteerde, jeugdhulpaanbieder en doet dit in overleg en na akkoord van de Gemeente. De Jeugdhulpaanbieder stelt met in achtneming van de wet- en regelgeving betreffende de bescherming van persoonsgegevens, op verzoek van de Gemeente onverwijld een lijst ter beschikking met daarop de klant-gegevens van de jeugdigen die bij hem jeugdhulp ontvangen. Ook treedt de Jeugdhulp-aanbieder in overleg met de Gemeente over de overdracht van de jeugdigen. Als geen overdracht kan plaatsvinden, blijven de afspraken over prestaties en tarieven gelijk.

Afspraken bij opzegging, ontbinding, beëindiging bedrijfsvoering
Deze afspraken zijn gericht op het waarborgen van de hulp (‘inzetten van de aangewezen voorziening’) aan de jeugdige waartoe de Gemeente op grond van de Jeugdwet verplicht is[78]. De continuïteit staat hier centraal, wat ook de reden is voor de opzegging, ontbinding of de beëindiging van de bedrijfsvoering van de Jeugdhulpaanbieder. Het onderscheid naar uitvoeringsvarianten is slechts van toepassing op de begrippen ‘tarieven’ (inspannings- en outputgerichte varianten) en ‘taakgerichte budget’ (taakgerichte uitvoeringsvariant).

[78] Artikel 2.3 lid 1 Jeugdwet

Artikel 20 Overdracht van rechten en fusie - lid 1

Voorafgaande schriftelijke goedkeuring Gemeente bij
- overdracht rechten/verplichtingen aan derden
- overname rechten/verplichtingen door derden

De Jeugdhulpaanbieder mag de rechten en verplichtingen uit deze Overeenkomst geheel noch gedeeltelijk aan een of meerdere derden overdragen of door een of meerdere derden laten overnemen zonder voorafgaande schriftelijke goedkeuring van de Gemeente, pandrechten uitgezonderd. De Gemeente kan aan goedkeuring als bedoeld in de eerste volzin voorwaarden verbinden, doch zal de goedkeuring niet op onredelijke gronden onthouden.

Overdragen of overnemen van rechten/verplichtingen alleen na goedkeuring
Naar Nederlands recht is een Overeenkomst en de daaruit voortvloeiende verbintenissen overdraagbaar met medewerking van de wederpartij (Art. 3:83 jo. 6:159 BW). Spiegelbeeld van de overdracht van de rechten en verplichtingen door de Jeugdhulpaanbieder is het overnemen van deze rechten en verplichtingen door een of meerdere derde partijen.
Dit houdt in deze bepaling in dat de Gemeente niet alleen voorafgaande schriftelijke goedkeuring moet geven voor de overdracht op zichzelf, maar ook aan het overnemen van de rechten en verplichtingen uit de Overeenkomst aan de beoogde derde partij(en). Pandrechten zijn uitgezonderd omdat de jeugdhulpaanbieder anders geen investeringsmiddelen meer kan krijgen bij financiële instellingen.

Redenen voor deze bepaling zijn het waarborgen van de verantwoordelijkheid van de Gemeente om te zorgen voor de beschikbaarheid van een kwalitatief en kwantitatief toereikend aanbod van jeugdhulp[79] en de noodzaak voor de Gemeente om de continuïteit van de jeugdhulp (‘inzetten van de aangewezen voorziening’) aan de jeugdige waartoe de Gemeente op grond van de Jeugdwet verplicht is te kunnen garanderen.[80] Eventuele voorwaarden die de Gemeente verbindt aan de overdracht door de Jeugdhulpaanbieder en/of de overname door een of meerdere derden, dienen om te waarborgen dat aan de wettelijke verplichtingen die op grond van de Jeugdwet op de Gemeente rusten, te allen tijde kan worden voldaan. Als sprake is van een (Europese) aanbestedingsprocedure mag de aanbieder niet worden vervangen, anders dan door het uitvoeren van een nieuwe aanbestedingsprocedure. Fusie of overname van de onderneming kan – indien sprake is van een aanbesteding – wel een reden zijn om de rechten en verplichtingen over te dragen maar dat moet dan wel vooraf met gemeente zijn overeengekomen en dit kan ook nooit zonder toestemming (lees: nagaan of organisatie voldoet aan (oorspronkelijke) geschiktheidseisen conform 2: 163 f AW 2012. Het UEA formulier en beschrijvend document (inkoopdocument) bieden daarvoor informatie.

[79] Artikel 2.6 lid 1 onderdeel a Jeugdwet
[80] Artikel 2.3 lid 1 Jeugdwet

Artikel 20 Overdracht van rechten en fusie - lid 2

Vervreemden, overdracht, wijziging in zeggenschap van de Jeugdhulpaanbieder
- tijdig in kennis stellen
- informeren over meerwaarde
- informeren over marktverhoudingen

De Jeugdhulpaanbieder is verplicht de Gemeente tijdig in kennis te stellen van een voornemen tot vervreemding of overdracht van de onderneming van de Jeugdhulp-aanbieder, ongeacht de vorm waarin die vervreemding gestalte krijgt, en/of van een voornemen om op aanmerkelijke wijze de zeggenschap over die onderneming te wijzigen. Bij zijn mededeling informeert de Jeugdhulpaanbieder de Gemeente over de eventuele meerwaarde van een wijziging als bedoeld in de eerste volzin voor de jeugdigen alsmede over het (mogelijke) effect van de wijziging op de verhoudingen op de regionale of lokale markt van jeugdhulp die de Jeugdhulpaanbieder levert.

Verplichtingen bij vervreemden, overdragen, zeggenschapswijziging onderneming
Belangrijke redenen voor deze bepaling zijn het waarborgen van de verantwoordelijkheid van de Gemeente om te voorzien in de beschikbaarheid van een kwalitatief en kwantitatief toereikend aanbod van jeugdhulp[81] en de noodzaak voor de Gemeente om de continuïteit van de jeugdhulp (‘inzetten van de aangewezen voorziening’) aan de jeugdige waartoe de Gemeente op grond van de Jeugdwet verplicht is te kunnen garanderen.[82]

De informatie die van de Jeugdhulpaanbieder wordt gevraagd is noodzakelijk om de mogelijke gevolgen van de vervreemding, de overdracht of de wijziging in de zeggenschap van de onderneming te kunnen vaststellen en om te kunnen bepalen of en op welke wijze de Gemeente te allen tijde aan haar wettelijke verplichtingen voortvloeiend uit de Jeugdwet kan blijven voldoen.

Als sprake is van een (Europese) aanbestedingsprocedure mag de aanbieder niet worden vervangen, anders dan door het uitvoeren van een nieuwe aanbestedingsprocedure. Fusie of overname van de onderneming kan – indien sprake is van een aanbesteding - wel een reden zijn om de rechten en verplichtingen over te dragen maar dat moet dan wel vooraf met gemeente zijn overeengekomen en dit kan ook nooit zonder toestemming (lees: nagaan of organisatie voldoet aan (oorspronkelijke) geschiktheidseisen conform 2: 163 f AW 2012.
Het UEA formulier en beschrijvend document (inkoopdocument) bieden daarvoor informatie.

[81] Artikel 2.6 lid 1 onderdeel a Jeugdwet
[82] Artikel 2.3 lid 1 Jeugdwet

Artikel 20 Overdracht van rechten en fusie - lid 3

Overdracht van rechten en plichten door de Gemeente

- onder voorwaarde van nakoming verplichtingen jegens Jeugdhulpaanbieder

De Gemeente kan rechten en verplichtingen uit deze Overeenkomst aan een of meer derden overdragen of die rechten of verplichtingen door een of meer derden laten overnemen op voorwaarde dat de gestanddoening van de verplichtingen jegens de Jeugdhulpaanbieder door de overnemende partij is geborgd.

Overdracht van rechten en plichten door de Gemeente

Naar Nederlands recht is een Overeenkomst en de daaruit voortvloeiende verbintenissen overdraagbaar met medewerking van de wederpartij (Art. 3:83 jo. 6:159 BW).

De Gemeente kan rechten en verplichtingen overdragen of deze laten overnemen door een of meerdere derden tenzij de wet of de aard van een recht zich daartegen verzet. Dit betreft eigendomsrechten, beperkte rechten (hypotheek, vruchtgebruik, pandrecht) en vorderings-rechten. Overige rechten zijn door de Gemeente slechts over te dragen als dit door de wet is bepaald. De medewerking door de Jeugdhulpaanbieder wordt bevorderd met de waarborg te voldoen aan alle verplichtingen uit de Overeenkomst.

Als sprake is van een (Europese) aanbestedingsprocedure mag de aanbieder niet worden vervangen, anders dan door het uitvoeren van een nieuwe aanbestedingsprocedure. Fusie of overname van de onderneming kan – indien sprake is van een aanbesteding – wel een reden zijn om de rechten en verplichtingen over te dragen maar dat moet dan wel vooraf met gemeente zijn overeengekomen en dit kan ook nooit zonder toestemming (lees: nagaan of organisatie voldoet aan (oorspronkelijke) geschiktheidseisen conform 2: 163 f AW 2012.
Het UEA formulier en beschrijvend document (inkoopdocument) bieden daarvoor informatie.

Artikel 21 Financiële verantwoordelijkheid - lid 1

Geen garantstelling door Jeugdhulpaanbieder, tenzij toestemming van Gemeente

De Jeugdhulpaanbieder stelt zich niet garant voor derden tenzij de Gemeente daarvoor vooraf schriftelijke toestemming geeft.

Garantstelling voor derden alleen met toestemming
Dit artikel beoogt te voorkomen dat de jeugdhulpaanbieder verplichtingen jegens derden moet nakomen die de levering van jeugdhulp nadelig kunnen beïnvloeden. De juridische term voor garantstelling is borgtocht, zijnde de Overeenkomst waarbij de Jeugdhulp-aanbieder zich als borg verplicht om de prestatie, die een schuldenaar moet verrichten jegens zijn schuldeiser, zelf na te komen als deze schuldenaar dat niet doet. De financiële continuïteit van de Jeugdhulpaanbieder en daarmee het jeugdhulpaanbod en de continuïteit van de hulpverlening in uitvoeringen zijn de belangrijke redenen voor de Gemeente om zich het recht voor te behouden vooraf toestemming kunnen te verlenen of de toestemming te weigeren.

Artikel 21 Financiële verantwoordelijkheid - lid 2

Verstrekt voorschot steeds direct opeisbaar of verrekenbaar

Als de Gemeente een voorschot heeft verstrekt kan de gemeente dit te allen tijde terugvorderen of verrekenen.

Opeisbaarheid en verrekenbaarheid voorschot
Hoofdregel is dat nakoming van een verbintenis direct na het ontstaan kan worden gevorderd en dus opeisbaar is, tenzij er een tijd voor de nakoming is bepaald.[83] Zonder tijdsbepaling kunnen beide partijen de nakoming opschorten. De Gemeente wenst met deze bepaling eventuele opschorting van de opeisbaarheid te voorkomen. Dit betekent dat de Jeugdhulpaanbieder geen mogelijkheid heeft te wachten met terugbetalen van het voorschot tot de Gemeente aan een eventuele daarmee samenhangende verplichting heeft voldaan.[84]

[83] Artikel 6:38 Burgerlijk Wetboek
[84] Artikel 6:52 Burgerlijk Wetboek

Artikel 21 Financiële verantwoordelijkheid - lid 3

Verhaal van kosten als gevolg van derdenbeslag

Als ten laste van de Jeugdhulpaanbieder een derde beslag legt onder de Gemeente (derdenbeslag), dan kan de Gemeente de eventueel hieruit voortvloeiende kosten op de Jeugdhulpaanbieder verhalen.

Verhaal van kosten als gevolg van derdenbeslag
Derdenbeslag is een verzamelbegrip voor alle beslagen die een deurwaarder bij een derde legt. Overigens staat dit beslag geheel los van een situatie waarin sprake is van faillissement. Juridisch geformuleerd is derdenbeslag het leggen van beslag 'onder' een derde.
Bij derdenbeslag zoals bedoeld in deze bepaling wordt er dus beslag gelegd bij de Gemeente die buiten het geschil tussen de Jeugdhulpaanbieder en diens schuldeiser staat.
De schuldeiser van de Jeugdhulpaanbieder laat het beslag door een deurwaarder leggen in de veronderstelling dat de Jeugdhulpaanbieder nu of in de toekomst een vordering heeft op de Gemeente, waaruit zijn vordering op de Jeugdhulpaanbieder kan worden voldaan. Derdenbeslag onder de staat of een openbaar lichaam is geregeld in het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering[85].

[85] Artikel 479 Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering

Hoofdstuk 7

Slotbepalingen

Artikel 22 Algemene slotbepalingen - lid 1

Nederlands recht van toepassing

Op deze Overeenkomst is uitsluitend Nederlands recht van toepassing.

Rechtskeuzebeding
Deze bepaling geeft de rechtskeuze weer die geldt voor de Overeenkomst die ziet op de levering van jeugdhulp door de Jeugdhulpaanbieder aan jeugdigen, waarvoor de Gemeente financieel verantwoordelijk is. Dit is vooral van belang bij situaties met internationale aspecten, bijvoorbeeld als partijen verschillende nationaliteiten hebben of buiten Nederland gevestigd zijn of wonen. 'De rechtskeuze wordt uitdrukkelijk gedaan of blijkt duidelijk uit de Overeenkomst of de omstandigheden van het geval.'[86]

[86] Artikel 3 lid 1 Verordening (EG) Nr. 593/2008

Artikel 22 Algemene slotbepalingen - lid 2

Opzegging mogelijk als geen overeenstemming over de wijziging wordt bereikt

Als aanpassing van deze Overeenkomst noodzakelijk is, bijvoorbeeld om reden van een wijziging in relevante wet- of regelgeving of overheidsbeleid, treden partijen zo snel
mogelijk met elkaar in overleg om de bepalingen die zij moeten wijzigen aan te passen. Indien partijen geen overeenstemming bereiken, kan elk der partijen de Overeenkomst met inachtneming van een opzegtermijn van drie maanden opzeggen. Tussenkomst van de rechter is hier niet noodzakelijk.

Opzegging mogelijk, indien geen overeenstemming over wijziging
Verandering van wet- of regelgeving die relevant is voor het wederzijds nakomen van verplichtingen uit de Overeenkomst kwalificeert als een gegronde reden voor wijziging van de Overeenkomst zoals bedoeld in deze bepaling. Niet in de laatste plaats in het belang van de continuïteit van de hulp aan jeugdigen is het van belang dat de Gemeente en de Jeugdhulpaanbieder tijdig met elkaar in overleg treden. Daarbij kan de situatie ontstaan dat partijen niet tot overeenstemming komen. Omdat de aanleiding voor de noodzakelijke wijziging van de Overeenkomst aan geen van beide partijen kwalificeert als toerekenbaar tekortschieten in de uitvoering van de contractuele verplichtingen, is opzegging ter beëindiging van de Overeenkomst met in achtneming van een opzegtermijn voor beide partijen mogelijk. Zie de toelichtingen bij artikel 19 lid 2, 4 en 5 van deze Overeenkomst voor meer informatie over beëindigen van de Overeenkomst door opzegging.

Artikel 22 Algemene slotbepalingen - lid

Geschillen worden voorgelegd aan de Geschillencommissie Sociaal Domein.

Partijen komen overeen dat zij alvorens gebruik te maken van een gang naar de rechter bij het ontstaan van geschillen bij de uitvoering van de Overeenkomst, zij eerst in onderling overleg zullen treden om deze geschillen op te lossen. Als na dit onderling overleg een oplossing van het geschil zich niet aandient, zien zij af van het voorleggen van het geschil aan de bevoegde rechter, maar leggen zij het geschil voor aan de geschillencommissie sociaal domein.

Geschillencommissie Sociaal Domein
In april 2023 is de nieuwe Geschillencommissie Sociaal Domein opgericht[87]. Deze commissie behandelt geschillen tussen gemeenten en zorgaanbieders, met name op het gebied van inkoop en (de uitvoering van) contracten op het gebied van Jeugd en Wmo. Deze commissie is niet toegankelijk voor burgers. Wanneer er een geschil optreedt in het sociaal domein, wordt van de betrokken partijen verwacht dat zij eerst actief proberen om tot een oplossing te komen. Als deze inspanningen niet tot een oplossing leiden, kunnen zij het geschil voorleggen aan de commissie.

De Geschillencommissie Sociaal Domein kent twee subcommissies:
- de Geschillencommissie Sociaal Domein: Inkoop Jeugdwet en Wmo[88]
- de Geschillencommissie Sociaal Domein: Woonplaatsbeginsel en Toegang[89]

Afhankelijk van de inhoud van het geschil wordt een onderscheid gemaakt tussen beide subcommissies.

De eerste volzin van de bepaling geeft aan dat een stap naar de Geschillencommissie een gang naar de rechter niet uitsluit. De reglementen van de Geschillencommissie wijzen er op dat vernietiging van het bindend advies van de commissie mogelijk is door het advies binnen twee maanden na dagtekening voor vernietiging voor te leggen aan de civiele rechter. Vernietiging van het bindend advies van de commissie kan uitsluitend plaatsvinden door het ter marginale toetsing voor te leggen aan de rechter binnen twee maanden na de verzending van de uitspraak aan partijen. Na afloop van de vernietigingstermijn is het bindend advies onaantastbaar geworden[90],[91].

[87] Informatiepagina Sociaal Domein - De Geschillencommissie Zorg, geraadpleegd op 22 mei 2023
[88] Sociaal Domein: Inkoop Jeugdwet en Wmo - De Geschillencommissie Zorg, geraadpleegd op 22 mei 2023
[89] Sociaal Domein: Woonplaatsbeginsel en Toegang - De Geschillencommissie Zorg, geraadpleegd op 22 mei 2023
[90] SDIZ-reglement.pdf (degeschillencommissiezorg.nl), art. 24, geraadpleegd op 22 mei 2023
[91] SDWZ-reglement.pdf (degeschillencommissiezorg.nl), art. 21, geraadpleegd op 22 mei 2023

Artikel 22 Algemene slotbepalingen - lid 4

Doorhalingen en mededelingen door de Jeugdhulpaanbieder zijn ongeldig

De gemeente behoudt zich het recht voor om een Overeenkomst die is voorzien van doorhalingen en/of mededelingen van de Jeugdhulpaanbieder van welke aard dan ook als ongeldig te beschouwen. Als de Gemeente van dit recht gebruik maakt, stelt het de Jeugdhulpaanbieder daarvan schriftelijk in kennis. In dat geval zendt de Gemeente de Jeugdhulpaanbieder eenmalig de ongewijzigde Overeenkomst alsnog toe en stelt de Gemeente de Jeugdhulpaanbieder in de gelegenheid binnen een termijn van drie weken door ondertekening en terugzending aan de Gemeente de ongewijzigde Overeenkomst alsnog tot stand te brengen.

Ongeldigheid van doorhalingen en mededelingen in de Overeenkomst
Overeenkomsten tot stand komen door een aanbod en de aanvaarding daarvan[92]. Overeenkomsten binden partijen, wat betekent dat Overeenkomsten niet eenzijdig kunnen worden aangepast of beëindigd[93]. Doorhalingen en/of mededelingen die door de Jeugdhulp-aanbieder in de Overeenkomst worden aangebracht worden gezien als eenzijdige aanpassingen van de Overeenkomst die door de Gemeente niet worden geaccepteerd.
In de praktijk ontstaat met enige regelmaat ‘ruis’ in de uitvoering en deze bepaling beschermt partijen tegen onduidelijkheden met betrekking tot de afspraken die zijn gemaakt en ondertekend.

[92] Artikel 6:217 lid 1 Burgerlijk Wetboek
[93] Artikel 6:213 lid 1 Burgerlijk Wetboek

Artikel 22 Algemene slotbepalingen - lid 5

Voorkomen dat één nietige bepaling de Overeenkomst
als geheel ongeldig maakt

Als één of meerdere bepalingen van deze Overeenkomst nietig zijn of een rechter deze niet rechtsgeldig verklaart, blijven de overige bepalingen van de Overeenkomst van kracht. Partijen plegen over de bepalingen die nietig zijn of niet rechtsgeldig zijn verklaard, overleg om een vervangende regeling te treffen binnen geldende wet- en regelgeving, zodanig dat in zijn geheel de strekking van deze Overeenkomst behouden blijft.

Partiële nietigheid
Deze bepaling voorziet in een partiële-nietigheidsclausule die dient om te voorkomen dat de Overeenkomst als geheel ongeldig wordt verklaard bij de ongeldigheid van één bepaling. Naar Nederlands recht is een volledige vernietiging vanwege één ongeldige bepaling niet snel aan de orde, maar moet er worden bepaald of de nietige bepaling uit de Overeenkomst is te verwijderen en te vervangen door een aangepaste bepaling die voldoet aan wet- en regelgeving. De wet spreekt van een "onverbrekelijk verband" tussen een rechtshandeling en een grond van nietigheid[94].

[94] Artikel 3:41 Burgerlijk Wetboek

Artikel 22 Algemene slotbepalingen - lid 6

VNG Algemene Inkoopvoorwaarden zijn toepassing

- behoudens de bepalingen die als zijnde 'niet van toepassing' zijn verklaard
- algemene voorwaarden van Jeugdhulpaanbieder of derden zijn niet van toepassing

Op deze Overeenkomst zijn de meest recente model algemene inkoopvoorwaarden van de Vereniging Nederlandse Gemeenten (maart 2018) van toepassing, voor zover de Overeenkomst daarvan niet afwijkt. Niet van toepassing zijn de artikelen 8, 16.3, 19, 20, 21 en 23.3.
De Jeugdhulpaanbieder verklaart deze algemene inkoopvoorwaarden te hebben ontvangen en akkoord bevonden. De algemene voorwaarden van de Jeugdhulpaanbieder en/of derden (waaronder onderaannemers), onder welke naam of in de welke vorm dan ook, zijn uitdrukkelijk niet van toepassing.

Toelichting
Algemene voorwaarden zijn een of meer bedingen die zijn opgesteld om in een aantal Overeenkomsten te worden opgenomen, met uitzondering van bedingen die de kern van de prestaties aangeven, voor zover deze kernbedingen duidelijk en begrijpelijk zijn geformuleerd. De Gemeente is als gebruiker de partij die de voorwaarden in de Overeenkomst 'gebruikt'. De Jeugdhulpaanbieder is de wederpartij die door ondertekening de geldig aanvaardt[95].
De in deze bepaling genoemde artikelen in het model VNG algemene inkoopvoorwaarden (maart 2018) die niet van toepassing zijn, betreffen:

- art. 8 = intellectuele eigendom
- art. 16.3 = geschillen
- art. 19 = leveringen
- art. 20 = verpakking en transport
- art. 21 = overdracht van eigendom en risico
- art. 23.3 = vervanging van personeel

Genoemde artikelen betreffen onderwerpen die gemeenten en jeugdhulpaanbieders normaliter niet van toepassing verklaren bij het contracteren van jeugdhulp. Daaraan is nog toe te voegen artikel 23.3 (vervanging personeel).

[95] Artikel 6:231 Burgerlijk Wetboek

Artikel 22 Algemene slotbepalingen - lid 7

Bepalingen die materieel van betekenis blijven nadat de Overeenkomst is geëindigd

Bepalingen van deze Overeenkomst die materieel van betekenis blijven nadat de Overeenkomst is geëindigd, behouden hun betekenis. Partijen kunnen van die bepalingen naleving verlangen.

Bepalingen materieel van betekenis, ook na einde Overeenkomst
Onder 'materieel van betekenis' verstaat deze bepaling naar analogie van het onderscheid tussen formeel- en materieelrechtelijke regels dat elk rechtsgebied met uitzondering van het staatsrecht kent, het inhoudelijke recht of de inhoudelijke verplichtingen die ook na afloop van de Overeenkomst moeten worden nagekomen. Zo zullen bijvoorbeeld verschuldigde betalingen desgewenst moeten worden voldaan en dient de overeengekomen jeugdhulp desgewenst ook na de einddatum van de Overeenkomst aan de jeugdige te worden verleend.

Artikel 23 Vrijwaring - lid 1

Gemeente gevrijwaard van - en schadeloos gesteld voor

- vorderingen van derden bij tekortschieten door Jeugdhulpaanbieder
- redelijke kosten voor rechtsbijstand

De Jeugdhulpaanbieder vrijwaart de Gemeente van en stelt de Gemeente schadeloos voor vorderingen die derden instellen tegen de Gemeente in verband met het tekortschieten in de nakoming van de verplichtingen van de Jeugdhulpaanbieder op grond van deze Overeenkomst en/of onrechtmatig handelen door de jeugdhulpaanbieder. Onderdeel van deze kosten vormen ook redelijke kosten van rechtsbijstand die de Gemeente in deze moet maken, tenzij al rechtens is vastgesteld dat de Jeugdhulpaanbieder geen enkel verwijt valt te maken.

Vrijwaring van vorderingen van derden bij niet nakoming door Jeugdhulpaanbieder
Vrijwaring is geen eenduidig begrip, maar verbonden aan begrippen als veiligstellen, borgstelling, waarborg, bescherming en garantie[96]. De VNG Algemene voorwaarden verbinden het begrip aan onder meer aan aansprakelijkheid en verzekering[97], waarin de Gemeente wordt gevrijwaard van aanspraken van derden ten gevolge van de uitvoering v
an de Overeenkomst en het gebruik of toepassing van geleverde goederen of diensten.
De bepaling in deze overeenkomt beperkt het risico voor de Jeugdhulpaanbieder, omdat eventuele vorderingen die deze derden instellen een direct gevolg moeten zijn van het niet nakomen door de Jeugdhulpaanbieder van verplichtingen op grond van deze Overeenkomst (wanprestatie). Verder voegt deze bepaling een vrijwaring van de redelijke kosten van rechtsbijstand die de Gemeente moet maken toe, maar alleen als de Jeugdhulpaanbieder verwijtbaar heeft gehandeld en dit ‘rechtens’, dus in verband met de (niet) nakoming van de verplichtingen op grond van deze Overeenkomst, is vastgesteld.

[96] Synoniemen van ‘vrijwaring’ - synoniemen.net, geraadpleegd op 14 april 2022
[97] Artikel 14.1 en toelichting p.33-37 VNG-model-algemene-inkoopvoorwaarden

Artikel 23 Vrijwaring - lid 2

Gemeente sluit aansprakelijk uit, voor gevolgschade van Jeugdhulp,
waarvoor zij betaalt

Als zich gedurende de looptijd van deze Overeenkomst een schadeveroorzakende gebeurtenis voordoet die is gerelateerd aan de verplichting van de Gemeente tot vergoeding van de geleverde jeugdhulp, dan is het schadebedrag voor de Gemeente gemaximeerd op voor de geleverde jeugdhulp te ontvangen vergoeding en geldt dat de aansprakelijkheid van de Gemeente voor gevolgschade is uitgesloten.

Toelichting
Gevolgschade is een specifieke vorm van schade die geen specifieke plek heeft in het Nederlands verbintenissenrecht[98] en wordt ook wel aangemerkt als indirecte vermogensschade (geleden verlies en/of gederfde winst). Het is vaak lastig om vast te stellen wat in een gegeven situatie wordt aangemerkt als rechtstreekse schade en wat wordt aangemerkt als gevolgschade. Dit onderscheid wordt om deze reden niet gemaakt in de VNG Algemene inkoopvoorwaarden. De VNG Algemene inkoopvoorwaarden sluiten aan bij de wettelijke schadevergoedingsregeling (BW) waarbij de vergoeding en de omvang van de schade wordt bepaald door criteria van causaal verband en toerekenbaarheid. Nu in deze bepaling wordt gekozen voor een onderscheid tussen directe en gevolgschade, is een passende definitie van gevolgschade noodzakelijk om onzekerheid over de uitleg van deze term te reduceren. In deze bepaling verstaan we onder gevolgschade:

- alle schade die niet direct wordt veroorzaakt door de schadeveroorzakende gebeurtenis
- én de schadeveroorzakende gebeurtenis is ontstaan als gevolg van de levering van Jeugdhulp door de Jeugdhulpaanbieder;
- én de gemeente verplicht was/is deze door de Jeugdhulpaanbieder geleverde jeugdhulp te vergoeden.

[98] P.36 VNG-model-algemene-inkoopvoorwaarden

Artikel 24 Wijzigen van omstandigheden - lid 1

Wederzijdse verplichting elkaar tijdig te informeren bij
- ontwikkelingen met wezenlijke invloed op zorgvuldige uitvoering
- ontwikkelingen, aangemerkt als 'van wezenlijke invloed bij de Jeugdhulpaanbieder

Partijen zijn gehouden elkaar tijdig te informeren als en voor zover sprake is van zodanige ontwikkelingen dat deze van wezenlijke invloed kunnen zijn op een zorgvuldige uitvoering van deze Overeenkomst. De Jeugdhulpaanbieder informeert de Gemeente altijd als er sprake is van verandering van de juridische structuur, veranderingen ten aanzien van hetgeen in de bestuursverklaring verklaard is, het beëindigen van garantiestellingen of het tot stand komen dan wel beëindigen van deelnemingen.

Wederzijdse informatieplicht bij ontwikkelingen met 'wezenlijke invloed'
Deze bepaling is tegelijkertijd een uitbreiding (naar beide partijen) en nadere invulling (van feiten en omstandigheden) van een van de 'Algemene verplichtingen Contractant' van de VNG Algemene inkoopvoorwaarden[99]. De bepaling heeft als doel de verantwoordelijkheid die rust op de Gemeente om blijvend te voldoen aan haar verplichtingen op grond van de Jeugdwet te ondersteunen. Het nakomen van de verplichtingen door de Gemeente jegens de Jeugdhulpaanbieder én een zorgvuldige uitvoering van de Overeenkomst door de Jeugdhulpaanbieder – beschreven in de kernbedingen in het eerste en tweede deel van deze overkomst, naast de randvoorwaarden in het derde deel die mede bepalend zijn voor de wijze waarop deze kernbedingen (kunnen) worden nagekomen – vervullen hier een belangrijke rol in. De bepaling somt limitatief 'zodanige ontwikkelingen' op die zeker worden aangemerkt als 'van wezenlijke invloed' en die aldus in aanmerking komen om door de Jeugdhulpaanbieder aan de Gemeente te worden gemeld. Van gemeentewege kan bijvoorbeeld worden gedacht aan wijzigingen in wet- en regelgeving waarmee de Gemeente rekening heeft te houden of waaraan de Gemeente uitvoering moet geven.

[99] Artikel 4.1 VNG-model-algemene-inkoopvoorwaarden

Artikel 24 Wijzigen van omstandigheden - lid 2

Geen vergoeding voor Jeugdhulp, gebaseerd op bepalingen in
de Overeenkomst die door (partiële) nietigheid als gevolg van een
wijziging in wet- en regelgeving zijn komen te vervallen

Als de Jeugdwet gedurende de looptijd van deze Overeenkomst, de overeengekomen jeugdhulp of een deel daarvan door een wijziging in wet- en regelgeving niet meer vergoedt, dan eindigt van rechtswege dat deel van deze Overeenkomst dat betrekking heeft op de dan niet meer vergoede jeugdhulp, en wel met ingang van de inwerkingtreding van de gewijzigde wet- of regelgeving. De Gemeente is in een dergelijke situatie niet gehouden tot enige (schade)vergoeding.

Bij wijziging wet- en regelgeving, geen vergoeding op basis van daardoor nietige bepaling
Een Overeenkomst heeft niet alleen de door partijen (de Gemeente en Jeugdhulpaanbieder) overeengekomen rechtsgevolgen, maar ook die welke naar de aard van de Overeenkomst, uit de wet, de gewoonte of de eisen van redelijkheid en billijkheid voortvloeien. Dit is vrij vertaald wat het Burgerlijk Wetboek zegt in boek 6, artikel 248 eerste lid[100]. Het tweede lid voegt daaraan toe dat een tussen partijen als gevolg van de Overeenkomst geldende regel niet van toepassing is, als die in de gegeven omstandigheden naar maatstaven van redelijkheid en billijkheid onaanvaardbaar zou zijn.

Deze bepaling in de Overeenkomst beoogt op voorhand voor partijen duidelijk te maken dat wijzingen in de wet- en regelgeving waarop een afspraak (bepaling) in de Overeenkomst is gebaseerd, direct na inwerkingtreding van de wijziging in de wet- en regelgeving resulteert in de (partiële) nietigheid van de betreffende contractuele bepaling(en) en dat Jeugdhulp dat tot dat moment op basis daarvan werd vergoed, na de datum van de inwerkingtreding niet meer voor vergoeding in aanmerking komt. Nietigheid treedt altijd in ‘van rechtswege’, dat wil zeggen automatisch volgend vanuit het recht.

[100] Artikel 6:248 Burgerlijk Wetboek

Artikel 24 Wijzigen van omstandigheden - lid 3

Landelijke wijziging(en) in/van de contractstandaarden
- ongewijzigd overnemen van de wijzigingen tenzij…,
- termijn voor het implementeren van de wijzigingen,
- voorwaarden voor opzegging door jeugdhulpaanbieder,
- geen vergoeding van schade in geval van opzegging
- wijzigingsclausule(s) in de Overeenkomst en bepalingen Aanbestedingswet 2012 blijven gelden

1. Partijen wijzigen de Overeenkomst tussentijds als contractstandaarden voor dit type Overeenkomst (inspanningsgericht, outputgericht, taakgericht) landelijk wijzigen.
   De contractstandaarden kunnen zien op:
   - het gebruikte format voor de Overeenkomst;
   - de beschrijving van de prestaties, zonder de prestaties zelf inhoudelijk te wijzigen;
   - bepalingen die zien op de levering van jeugdhulp, zoals indexering, continuïteit van zorg, wachttijden, cliëntenstop, zorgweigering- en beëindiging, wijzigen zorgbehoefte jeugdige, onderaanneming en vergelijkbare bepalingen;
   - bepalingen die zien op informatievoorziening, overleg en uitwisseling van gegevens, zoals informatievoorziening aan de gemeente;
   - bepalingen inzake het gebruik van iJW-standaarden, berichtenverkeer en vergelijkbare bepalingen;
   - bepalingen inzake declaratie en betaling, zoals onverschuldigde betaling, declaratie en betaling, uitgangspunten voor betaling, budgetplafonds en vergelijkbare bepalingen;
   - bepalingen inzake fraude, niet-nakoming en geschillen, zoals UBO, fraude, niet nakoming en vergelijkbare bepalingen;
   - bepalingen inzake duur en einde Overeenkomst, zonder de duur van de Overeenkomst zelf aan te passen, overdracht van rechten bij fusie en overname, financiële verantwoordelijkheid en vergelijkbare bepalingen;
   - algemene slotbepalingen, zoals vrijwaring, wijzigen van omstandigheden, geschillenregeling en vergelijkbare bepalingen.
2. Partijen nemen de landelijk gewijzigde contractstandaarden ongewijzigd over en laat met deze contractstandaarden strijdige bepalingen vervallen, tenzij:
   a. (een) over te nemen gewijzigde contractstandaard(en) en te laten vervallen bepaling(en) leidt/leiden tot het veranderen van de algemene aard van de opdracht, in welk geval partijen alleen die contractstandaard(en) overnemen of bepaling(en) laten vervallen waarbij dat niet het geval is; en/of
   b. een eventuele verhoging van de prijs door de wijziging meer bedraagt dan 50% van de waarde van de oorspronkelijke opdracht.
3. Partijen nemen een termijn van maximaal zes maanden in acht, ingaande de dag na het beschikbaar komen van de gewijzigde contractstandaarden, om de wijziging door te voeren.
4. De jeugdhulpaanbieder weigert de wijziging niet op onredelijke gronden. Als de gevolgen van de wijziging naar het oordeel van jeugdhulpaanbieder onredelijk zijn, of partijen anderszins niet tot overeenstemming komen over de (gevolgen van) de wijziging van de Overeenkomst, dan heeft jeugdhulpaanbieder het recht de Overeenkomst op te zeggen als Gemeente van hem niet kan vergen de Overeenkomst ongewijzigd voort te zetten.

5. Opzegging op grond van dit artikel geeft Partijen geen recht op vergoeding van schade en/of kosten. De mogelijkheid tot wijziging in dit artikel laat het wijzen van de Overeenkomst op basis van het bepaalde in Art. 2.163b, 2.163d, 2.163e, 2.163f Aanbestedingswet 2012 en overige wijzigingsclausules opgenomen in de overeenkomt onverlet.

Wijziging(en) van/in de contractstandaarden
Een standaard die landelijk geldt en moet worden nageleefd, zoals deze contractstandaard, dient blijvend aan te sluiten bij landelijke ontwikkelingen, afspraken en besluitvorming die daarop van invloed zijn. Denk aan ontwikkelingen in de wijze waarop het jeugddomein landelijk is georganiseerd, wijzingen in wet- en regelgeving, doorontwikkeling van de informatiestandaarden, landelijke afspraken en voorwaarden van financieel-administratieve of budgettaire aard en overige omstandigheden zoals opgesomd in het eerste punt van dit artikel 25 lid 3. Dit kunnen noodzakelijke aanleidingen zijn de contractstandaard en/of delen daarvan en/of onderdelen daarvan en/of bepalingen daarin te wijzigen, aan te vullen of te laten vervallen.

Het tweede punt stelt dat de wijzigingen in de contractstandaard in ongewijzigde vorm moeten worden overgenomen voorzover die wijzigingen niet de algemene aard van de opdracht veranderen of dat door een prijsverhoging de oorspronkelijke waarde van de opdracht als geheel met meer dan de helft toeneemt.

Partijen hebben een half jaar de tijd om de wijzigingen in hun contracten op basis van de gewijzigde contractstandaard door te voeren.

De wijziging(en) van/in de contractstandaard kunnen van een zodanige aard zijn dat de jeugdhulpaanbieder tot de conclusie komt de Overeenkomst niet te kunnen of te willen voortzetten. Mits de argumenten die de jeugdhulpaanbieder hiervoor aanvoert niet berusten op onredelijke gronden, deze desondanks van oordeel is dat het onredelijk is de Overeenkomst in gewijzigde vorm voort te zetten, partijen geen overeenstemming bereiken over de gevolgen van de Overeenkomst en tenslotte de gemeente niet kan vergen van de jeugdhulpaanbieder dat deze Overeenkomst in de beoogd gewijzigde vorm voortzet, dan kan de jeugdhulpaanbieder de Overeenkomst opzeggen.

De jeugdhulpaanbieder en de gemeente hebben bij opzegging geen recht op schadevergoeding.

De wijzigingen in de contractstandaard en als uitvloeisel daarvan de in de Overeenkomst tussen partijen over te nemen wijzigingen staan niet in de weg aan eventuele wijzigingen van een overheidsopdracht zonder nieuwe aanbestedingsprocedure als bedoeld in
deel 2 van de Aanbestedingswet 2012 gelet op hetgeen is bepaald in de artt. 2.163b, 2.163d, 2.163e, 2.163f

Artikel 25 Inbreuk in verband met persoonsgegevens

Handelwijze in geval van inbreuken in verband met de verwerking van persoonsgegevens (datalekken) voor verwerkers en verwerkingsverantwoordelijken

1. Indien en voor zover de Jeudhulpaanbieder bij het uitvoeren van de Overeenkomst als verwerker persoonsgegevens ten behoeve van de Gemeente verwerkt en de Gemeente daarbij verwerkingsverantwoordelijk is, gelden voor de verwerking de nadere afspraken tussen partijen zoals vastgelegd in de verwerkersOvereenkomst (bijlage: optie x).
2. Voor zover de Jeugdhulpaanbieder bij de uitvoering van de Overeenkomst verwerkingsverantwoordelijke is, informeert de Jeugdhulpaanbieder de Gemeente zonder onredelijke vertraging, maar uiterlijk binnen 24 uur, na vaststelling van een (vermoedelijke) inbreuk in verband met persoonsgegevens. Jeugdhulpaanbieder vermeldt hierbij voor zover bekend de vermeende oorzaak van de (vermoedelijke) inbreuk, de categorie persoonsgegevens, de categorie betrokkenen en het aantal betrokkenen. Daarnaast treft Jeugdhulpaanbieder in geval van inbreuk zonder onredelijke vertraging alle maatregelen om de inbreuk te herstellen, de gevolgen daarvan te beperken en verdere inbreuken te voorkomen en informeert het college over de getroffen maatregelen.

Toelichting
Een ‘inbreuk in verband met persoonsgegevens’ is een inbreuk op de beveiliging die per ongeluk of op onrechtmatige wijze leidt tot de vernietiging, het verlies, de wijziging of de ongeoorloofde verstrekking van of de ongeoorloofde toegang tot doorgezonden, opgeslagen of anderszins verwerkte gegevens (artikel 4, sub 12, AVG). Deze bepaling is van toepassing in die gevallen waarin de jeugdhulpaanbieder wettelijke taken van de gemeente (het college), in diens opdracht uitvoert (artikel 2.3 jo. 2.11 Jeugdwet). Hierbij valt bijvoorbeeld te denken aan de uitvoering van taken die verband houden met de toegang tot jeugdhulp. De gemeente (het college) is (en blijft) in dat geval verwerkingsverantwoordelijke voor de daarmee verband houdende verwerking van persoonsgegevens in de zin van artikel 4, sub 7, AVG. De jeugdhulpaanbieder is dat geval verwerker van de persoonsgegevens van de daarmee verband houdende persoonsgegevens in de zin van artikel 4, sub 8, AVG. Indien de Jeugdhulpaanbieder voor een bepaald deel van de uitvoering van de opdracht als verwerker moet worden beschouwd, is een verwerkersOvereenkomst (in de zin van de AVG artikel 28 voor dat deel van de opdracht verplicht. Gemeenten kunnen daarbij bijvoorbeeld gebruik maken van de model verwerkersOvereenkomst van VNG.
(**https://www.informatiebeveiligingsdienst.nl/?s=verwerkersOvereenkomst**) Voor zover de Jeugdhulpaanbieder verwerkingsverantwoordelijke is bij de uitvoering van de opdracht zijn de bepalingen in het tweede lid toegevoegd. Ook in die gevallen is het voor Gemeenten van belang om tijdig te worden geïnformeerd.